Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807; з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200; з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 8. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 14-го СІЧНЯ 1981 — ЦЕНТІВ 25 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 14, 1981 No. 8. VOL. LXXXVIII.

Митрополит Мирослав прийняв представників Дивізійників

Філядельфія, Па. /пбб/.— В суботу, 3-го січня 1981 року, архиєпископ Мирослав Любачівський прийняв у півторагодинній авдієнції представників Братства кол. Вояків 1 Української Дивізії Української Національної Армії. Делегація обіймала три ступені організаційної структури Братства: Головну Управу, Крайову Управу ЗСА та місцеву Станицю.

В заздалегідь визначеній порі, в год. 1-ій по полудні, 11 ветеранів Дивізії, зібраних у гостинній кімнаті митрополичої резиденції у Філядельфії, привітали Владику колядкою, після чого голова Крайової Управи Богдан Артимишин зложив ґратуляції Владиці з нагоди піднесення його до гідности митрополита й наименування коадьютора Патріярха Йосифа, бажаючи йому багато Божих ласк. Промовець вручив Владиці дарунок — книгу „Ріміні 1945—47", виданий Братством у 1979 році збірник, що в ньому закріплено в тексті і на п'ятьох фоторепродукціях моменти з кількакратних відвідин о. д-ром Мирославом Любачівським рімінського табору полонених дивізійників у 1946 році.

Згадка про минулі зустрічі з-перед 35 літ витворили приємну, невимушену атмосферу, що тривала до кінця авдієнції. Після представлення всіх делеґатів Владиці, учасники авдієнції, чергуючись, ставили Владиці запити на тему положення Української Католицької Церкви в Україні і поза її межами. Порушено теж ряд актуальних питань довкола українського релігійно-церковного та політично-громадського життя в ЗСА та в інших країнах. Спокійні й вичерпні відповіді Владики дали учасникам авдієнції заокруглену картину нової ситуації, що заіснувала для Української Католицької Церкви після недавно відбутих двох Синодів. Владика виявив також всебічне обзнайомлення з різними аспектами життя українців у вільному світі.

Авдієнція колишніх Дивізійників у Владики Мирослава була доброю нагодою для обох сторін обмінятися думками та краще запізнатися. Була висловлена надія, що ця перша після 35 років зустріч не буде останньою.

В авдієнції взяли участь: голова Крайової Управи Братства Богдан Артимишин і її члени — Зенон Завадович, Володимир Зуляк, Михайло Ліщинський, Ярослав Палатайко і Іван Скіра; містоголова Головної Управи Роман Данилюк, Роман Кобрин і Всеволод Будний; містоголова Управи філядельфійської Станиці Роман Клос і її секретар Ярослав Лучанко.

ГЕН. А. ГЕЙҐ ФОРМУЛЮЄ СВІТОВУ ПОЛІТИКУ ЗСА

Вашінгтон. — Наименований на державного секретаря генерал Александр Гейґ розпочав у п'ятницю, 9-го січня, свої зізнання й вияснення перед Сенатською комісією закордонних відносин. Після осягнення більшости Республіканською партією в Сенаті ЗСА головство перебрав сенатор-республіканець з Іллиной Чарлз Г. Персі. Гейґ напочатку відчитав деклярацію з численними залучниками, а відтак відповідав на запити членів Сенатської комісії. Декларація Гейґа і його відповіді з'ясували в основному підстави й напрямні світової політики й стратегії уряду президента Роналда Реґена, який перебере владу 20-го січня. Декларація і відповіді Гейґа зробили позитивне враження на членів Комісії й викликали схвальні голоси в публічній опінії.

Генерал Гейґ сказав: „Як державний секретар я буду діяти як член тіму Президента та як той, що матиме виразну відповідальність за формулювання й ведення закордонної політики, за її з'ясування Конґресові ЗСА, громадськости та взагалі світові. Президент потребує однієї особи, яка буде головним керівником американської дипломатії. Президент-елект Реґен переконаний, що цю ролю має виконувати державний секретар".

ген. Александер Гейґ

У своїй заяві майбутній державний секретар пригадав, що впродовж всієї своєї понад 200-річної історії ця країна завжди була захисником свободи в усьому світі. Цю свою велику традицію уряд президента Реґена послідовно проводитиме далі. Йдеться не тільки про моральну поставу, але про конкретне поступування. Гейґ пригадав: „В цьому столітті ми не раз проливали кров в обороні народів вільного світа. А завдяки розумному і великодушному плянові великого генерала і державного секретаря Джорджа Маршала ми допомогли відбудувати

(Закінґення на стор. 6)

ТЕГРАН ПРИГОТОВЛЯЄ ЗВІЛЬНЕННЯ ЗАКЛАДНИКІВ

Теґран, Іран. — Важка внутрішня й зовнішня ситуація Ірану, невдачі на фронті та безвиглядність дотеперішньої політики змушують іранських чинників до ревізії їхньої постави в справі протизаконно притримуваних американських закладників. Перед іранським парляментом зложено проєкти двох законів, які мали б приготовити ґрунт під звільнення, а урядові чинники, які співвирішують справу звільнення, обнизили висоту своєї суми викупу спершу з 24 більйонів долярів до 14, а тепер до 9,5 більйона долярів.

Президент Джіммі Картер після телефонічної розмови із заступником державного секретаря Ворреном Кристофером, який продовжив свій побут в Альжирі, повідомив: „Тепер виглядає краще, але я не можу заповісти успіху. Це залежить від них. Ми передали поміркований проєкт" Речник Державного департаменту Джон Третнер, опираючись на інформаціях Кристофера, подав: „Серйозні проблеми є ще до розв'язання".

Внесені проєкти законів, мають бути формальною правною базою для остаточних урядових заходів звільнити закладників. Прийнята процедура „виняткової необхідности" вможливлює схвалити ті проєкти негайно після їхнього внесення. Один з них уповажнює уряд прийняти арбітраж в остаточній полагоді взаємних претенсій, а другий вивласнює цілу родину покійного шаха з усіх матеріяльних посілостей.

Президент Абольгассан Бані-Садр зі свого боку натискає на звільнення закладників, бо заповіджена ним тріюмфально „вирішна офензива" проти Іраку зовсім не дала сподіваних успіхів. Навпаки, міжнародні спостерігачі повідомляють, що іракські частини здобули й відпроваджують у своє запілля цілі валки іранських наймодерніших танків, а між ними високоякісні американські типу М-60 і наймодерніші англійські „Чіфтени". Причину невдач на фронтах президент Бані-Садр пояснює публічно трудношами викликаними міжнародною ізоляцією Ірану. Основною причиною тієї ізоляції є злочинне захоплення й перетримування в ув'язненні 52-ох американських дипломатів. Серед міжнародних кіл панують поважні сумніви, чи в тих декількох днях, які залишилися перед зміною американського уряду, іранцям вдасться полагодити створені ними труднощі.

ПОВІДОМЛЯЮТЬ ПРО НОВІ РЕПРЕСІЇ В УКРАЇНІ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — З України надійшла вістка, що 24-го грудня 1980 року засуджено у Львові за статтею 62 КК УССР („антирадянська аґітація і пропаґанда") на 7 років ув'язнення і 5 років заслання д-ра Степана Хмару.

Стало теж відомо, що на 7 років ув'язнення і 4 роки заслання засудили Віталія Шевченка, а його знайомого Олександра Шевченка засудили на 5 років ув'язнення і 3 роки заслання.

В Одесі закінчився суд над Анною Михайленко. Її присудили на „лікування" в психіятричній лікарні в Харкові.

Оксану Мешко, голову Української Гельсінкської групи, перевели з психіятричної лікарні в Києві до слідчого ізолятора КҐБ в Києві. Слідство проти Оксани Мешко ведеться за статтею 62 КК УССР.

Д-ра Степана Хмару заарештували в Червонограді в березні 1980 року. Його обвинувачують у здогадній участі у виготовленні самвидавного „Українського вісника".

За здогадну співпрацю у виготовленні „Українського вісника" обвинувачують теж за статтею 62 КК УССР Віталія Шевченка. Шевченко — випускник журналістичного факультету Київського університету. Вісім років він працював у Сахаліні, опісля в аґенстві РАТАУ в Києві. Цю роботу він мусів покинути після того, як його обвинувачували в „націоналізмі". Відтак він працював у відділі технічної інформації на заводі. При кінці березня 1980 року в Шевченка зробили обшук. Забрали газети з його примітками; шукали за щоденником, якого не знайшли. 14-го квітня 1980 року, після допитів у КҐБ, його заарештували.

Олександра Шевченка, теж випусника журналістичного факультету Київського університету, заарештували в Києві в половині квітня 1980 року. Його обвинувачують за статтею 187-1 КК УССР („поширювання завідомо неправдивих вигадок, що порочать радянський державний лад")

Анна Михайленко, 45-річна вчителька, після обшуку була заарештована 20-го лютого 1980 року в Одесі. Її справу вели слідчі Одеського КҐБ Граждан і Рябенко. Її обвинувачували в „наклепах". У день арешту Михайленко був зроблений обшук в Оксани Мешко в Києві „в справі Михайленко". Від Мешко забрали її особисте листування та записки.

Оксана Мешко має 76 років. Вона пробула 10 років у сталінських концтаборах. Після арешту Руденка та інших вона стала головою Української Гельсінкської групи. 12-го червня 1980 року її запроторили до київської психіятричної лікарні ч. 27 ім. Павлова, а при кінці листопада 1980 року її забрали до слідчого ізолятора КҐБ у Києві.

„СіБіЕс Нюз" і „Голос Америки" передавали Різдвяні програми

Ню Йорк, Н.Й. (в.л.) — З давен-давна Різдво Христове в Україні і на поселеннях у країнах вільного світу українці обходили дуже торжественно. Воно не тільки є родинним святом, але також святом всього українського народу на протязі багатьох століть. Тому не дивно що українці в Ню Йорку й околиці з великою радістю і вдоволенням прислухались до добре підготовленої інформації телевізійної програми „СіБіЕс Нюз", яка передавалась на саме Різдво Христове в середу, 7-го січня ц.р., о год. 6:30 вечора і була пізніше повторена о год. 11-ій вночі під час передавання новин з Америки і світу.

На тлі цієї Різдвяної передачі, кореспонденти, які з цією метою раніше відвідали парохію св.Юра на 7-ій вулиці і особисто розмовляли з о.парохом д-ром Володимиром Ґавлічем, ЧСВВ, розповіли також про частину міста у якій переважно живуть українці й інші слов'янські народи, показали на екрані прекрасну будову Божого Храму св.Юра зі зовні і запрестольну мозаїку, яка являється прикрасою цієї церкви, Український Музей і його експонати, установи і торговельні підприємства, зокрема крамницю м'ясних виробів Юліяна і Марії Бачінських, український ресторан в УНДомі, згадали про плекання української громадою своїх традицій, культури, мови тощо.

В окремому короткому інтерв'ю з о.ігуменом д-ром В.Ґавлічем кореспонденти заторкнули цілий ряд проблем пов'язаних з життям і активністю парохії та багатьох центральних і місцевих організацій, які мають свої доми чи приміщення на долині Манґатену.

Йдучи по дорозі з Українського Народного Дому до церкви св. Юра кореспонденти на хвилину задержались на Другій авеню, розмовляли з торговцем овочами, який заявив, що ця частина міста має майбутнє і тому він дуже вдоволений, що якраз тут мав він змогу відкрити своє підприємство

(Закінґення на стор. 4)

Українська радіопрограма коментує конституцію Канади

Монтреаль(ОУПС). — Крім переслухань перед Конституційною комісією в Оттаві українців — М.Лупула, В.Тарнопольського, Я.Рудницького, М.Дікура й інших, — та панелів-нарад у цій справі, важливу ролю в освідомленні української громади про пропановані урядом зміни в конституції Канади відіграють українські радіопередачі в різних містах країни. Особливе місце серед них належиться радіопередачам Опарика „Український час" на станції СФМБ в Монтреалі.

Щосуботи від першої до другої години по полудні в січні й лютому Опарик передає уривки з української конституційної наради в Монтреалі, що відбулася 14-го лютого 1980 року та в якій взяли участь проф.Я. Келебай, адв. О.Беґа та д-р Я.Рудницький.

У програмах „Української години" особливо підкреслено важливість пропозицій д-ра Я.Рудницького — патріяції Британського Північно-Американського Акту з 1867 року, змін Акту офіційних мов із 1969 року та узаконення в конституції політики багатокультурности („конституціоналізації багатокультурности"). Проф. Рудницький подав ці свої рекомендації разом із святковими привітаннями з нагоди Різдвяних свят і Нового року прем'єр-міністрові Канади П'єрові Трудо.

ПАНЕЛЬ У ЛМКЛЮБІ

Ню Йорк, Н.Й. — Наукове Товариство ім. Шевченка, Український Соціологічний Інститут і Літературно-Мистецький Клюб у п'ятницю, 16-го січня ц.р., в год. 7-ій вечора, тут у приміщеннях цього Клюбу, при 136 Друга авеню, спільно влаштовують панель — „Українці в світі у ювілейному 200-му томі записок НТШ".

У панелі, що його відкриє голова НТШ д-р Ярослав Падох, візьмуть участь такі доповідачі, як: проф. Володимир Бандера, д-р Ігор Гурин, інж. Атанас Мілянич та інж. Степан Процюк. Підсумки панелю переведе проф. Ігор Зєлик.

У світі

В АФРИЦІ ЗРОСТАЄ СПРОТИВ ПРОТИ проникання Лівії в республіку Чад та в інші африканські держави. Президент республіки Сієрра Леоне Сіяка П. Стевенс запропонував зустріч африканських лідерів для обговорення проблеми лівійських аґресивних виступів та для знайдення засобів протиставитися їм. Пропозиція президента Сієрри Леоне може мати наслідки, якщо її підтримають інші африканські держави. Першим підтримав її Єгипет. Міністер закордонних справ Єгипту і заступник прем'єра Камаль Гассан Алі дав інтерв'ю півофіційному щоденникові Аль Аграм в Каїрі, в якому не лише засудив акції Лівії і її лідера Муаммара Каддафі, але й заявив, що якщо їм не протиставитися чинно, то вони доведуть до великої кризи в цілій Африці. Після цього президент Судану Ґаафар аль-Німейрі запропонував, щоб така зустріч відбулася на терені Судану і то в найкоротшому часі.

АНГЛІЙСЬКІ МОРЯКИ Й ТРАНСПОРТОВІ робітники в портах Довер, Фолкстон та Ліверпул рішили вийти на короткий демонстраційний страйк, щоб запротестувати проти уряду й керівництва тих портів. Профспілка тих працівників — Національна юнія моряків, яка об'єднує 26,000 членів, вимагає підвишки 16 відсотків. Уряд Марґарети Тачер не погоджується на таку високу підвишку з огляду на високу інфляцію, яка недавно була понад 20 відсотків у річному відношенні, а тепер почала знижуватися. Зависокі підвишки заробітних платень знов спричинили б зріст інфляції, а уряд вважає, що інфляція є головною перешкодою до господарського оздоровлення країни. Проголошений страйк буде тривати тільки одну добу й буде мати демонстраційний характер, юнія хоче ним перестерегти уряд перед можливостями загострення боротьби.

АРАБСЬКІ ТЕРОРИСТИ РОЗПОЧАЛИ нову фазу терору в Ґазі. Ґаза до арабсько-ізраїльської війни в 1967 році належала до Єгипту, а тепер Єгипет фактично зрікся її на користь Ізраїля. Одначе арабське населення Ґази й далі є проти Ізраїля та веде спільну боротьбу з іншими палестинськими арабами. В неділю, 11-го січня, арабські терористи вбили жидівського водія таксі, а інші кинули гранату на жидівське подружжя — Ашера Ґоляна і його дружину та дитину, що були в авті. Всі троє зазнали важких поранень від вибуху тієї гранати. Терористам після нападів вдалося утекти.

ДО ІЗРАЇЛЯ ПРИБУВ МІНІСТЕР оборони Мехіка генерал Фелікс Ґальван Льопез. Він прибув з групою військових і технічних експертів, ціллю яких є запізнатися з різними видами зброї, продукованої Ізраїлем. Мехіканці виявили бажання закупити більшу кількість деяких родів зброї, особливо нового ізраїльського бойового літака „Кфір". Цей літак визначається менше скомплікованою конструкцією, як більшість того роду сучасних літаків, значно легший до обслуги, економний на пальне і під кожним бойовим оглядом дорівнює іншим того типу бойовим літакам. Крім закупу зброї, місія генерала Льопеза має також політичні завдання. І тому він, крім зустрічів з військово-технічними експертами, відбуде розмови з президентом Ізраїля Іцаком Навоном, прем'єром Менахемом Беґіном та іншими політичними діячами, мабуть також з опозиції, яка має всі вигляди на перемогу в недалеких виборах.

ГРЕЦЬКИЙ УРЯД ЗАПРОТЕСТУВАВ ПРОТИ замалої допомоги Вашінґтону для зміцнення оборонної системи Греції й тієї полоси, за яку вона відповідає в НАТО. Для Греції американський уряд передбачив на бюджетовий рік 1982 тільки 260 мільйонів долярів допомоги, що, на думку урядових, а зокрема військових кіл Греції, є зовсім замало. Греція займає дуже важливий відтинок оборони в районі проток з Чорного моря та в Еґейському морі, і в обличчі зростаючої загрози СССР в тих районах вона потребує значно більших сум.

В Америці

ЕЛИЗАБЕТ ГОЛЦМАН, ЯКІЙ НЕ пощастило минулого року стати американською демократичною сенаторкою від стейту Ню Йорку, для чого вона відмовилася від четвертої каденції конґресменки в Палаті Репрезентантів, буде в цьому навчальному році викладати політичні науки в Нюйоркському університеті на двох курсах, які готують до маґістерських дипломів. Назви її курсів є: „Конґресовий нагляд над президентською політикою й управою" і „Фінансування політичної кампанії". Свою славу вона здобула в Конґресі її активною кампанією проти президента Ніксона (вона допомагала писати статті „імпічменту" для колишнього президента), та „ревною ловитвою" колишніх нацистських симпатиків і злочинців у Америці.

В СПОРТОВОМУ СВІТІ ЗНОВУ ВИЗНАЧИВСЯ українець Майк Босий з гокейної дружини „Ню Йорк Айлендерс", забивши в неділю, 11-го січня, свого 41-го ґоля під час змагань у Філядельфії з місцевим „Флаєрс". Ця перемога дає „Островитянам" — „Айлендерцям" п'ять точок понад вислідом їхнього опонента. Серед десяти лідерів в індивідуальній пунктації є два змагуни українського роду: Берні Федерко і Майк Босий.

В ПУЕРТО РІКО НА ЛЕТОВИЩІ В САН Хуан саботажисти з підпільної незалежницької організації зірвали 10 військових літаків, які належали до Національної ґвардії цього американського острова. Одинадцятий літак вдалося врятувати, вчасно розрядивши в ньому підкладений вибуховий апарат.

В АТЛАНТІ, ДЖОРДЖІЯ, ДЕ ЗНАЙДЕНО знову в останньому тижні залишки двох малих кістяків, які начебто належать дітям з тих 16-ти чорних дітей, що досі таємничо загинули і власті не можуть знайти вбивцю чи вбивників, лікар-коронар незадоволений недбалим і непрофесійним способом збирання цих кісток. Тепер буде значно тяжче і довше робити над ними експертизу, як і обвинувачувати евентуально знайдених злочинців чи злочинця. В ЗСА дуже часто через „технічні" перешкоди винуватці уникають кари.

В ДОМІ ДЛЯ СТАРШИХ ВІКОМ громадян в Кінсбурзі, Ню Джерзі, що погорів вдосвіта у п'ятницю минулого тижня від підозрілої причини, знайдено 29 жертв вогню. Не можуть досі установити причину відсутности однієї особи і побоюються, що всіх жертв буде мабуть тридцять.

СПРАВА ЗАТВЕРДЖЕННЯ КОНҐРЕСОМ номіната Президента-електа на його державного секретаря все ще висить у повітрі, після завзятих дебат в Сенатській комісії для Міжнародних справ. Противники давнього президента Ричарда Ніксона вперто намагаються дістати всі звукозаписи з розмов у Білому Домі поміж президентом Ніксоном і ген. Александром М. Гейґом у надії, що вдасться припнути до Вотерґейту і ген. Гейґа, який був головою особового штабу Ніксона якраз до кінця Ніксонового перебування в Білому Домі. Крайовий Архів, де зберігаються ці звукозаписи, досі відмовлявся дати їх Сенатові через заборону адвокатів Ніксона, яку може зняти лише суд. Для цього ця Сенатська комісія вже дістала судове розпорядження до Крайового Архіву, щоб ці записи розмов були видані Конґресові.

ПОІНФОРМОВАНІ ОСОБИ В БІЛОМУ ДОМІ кажуть, що ген. Александер Гейґ, назначений новообраним президентом Роналдом Реґеном на становище державного секретаря, постепенно перебирає аґенди а Державному департаменті у свої руки, щоб тим самим оминути двоподілу у вирішуванні справ закордонної політики між Державним департаментом і Радою Крайової безпеки. Він навіть домагається більшого голосу у підборі головніших його заступників, які повинні з ним тісно співпрацювати, а не прислухатись до інших численних дорадників, які хочуть мати голос у вирішуванні справ закордонної політики. Як відомо, головним дорадником президента Реґена у справах крайової безпеки буде Ричард Аллен.

Лівія будує атомову індустрію

Тріполі, Лівія. — Згідно з інформаціями з Лівії, Муаммарові Каддафі, революційному лідерові цієї країни, остаточно вдається поробити реальні заходи для побудови атомової індустрії, а тим самим створити передумови для реалізації його задушевної мрії про створення „ісламської атомової бомби".

Муаммар Каддафі, використовуючи колосальні прибутки з нафтової ропи, яких не може зужити відстале господарство тієї країни, вже від довшого часу робив кроки для здобуття за всяку ціну атомової зброї, яку він назвав „ісламською атомовою бомбою". Остаточно тепер вдалося йому розпочати конкретні успішні заходи в тому напрямі, приступаючи до побудови „атомової індустрії для мирних цілей". Інші держави, як, наприклад, Індія, так само будували „атомову індустрію для мирних цілей" і, очевидно, як „бічний продукт" побудували атомову бомбу. Каддафі, як видно, закинув пляни прямою дорогою добитися своєї атомової зброї і вибрав метод, випробуваний з успіхом іншими країнами. Котра з атомових великодержав продасть йому потрібні для того атомові реактори, збагачений уран та експертизу й побудує потрібні споруди — ще невідомо.

Каддафі зреорганізував уряд Лівії, зміцнив його особистими дорадниками та, найважливіше, покликав до життя „міністерство атомової енергії для мирних цілей". На чолі того міністерства поставив він одного з найближчих своїх довірених полковника Абделя Маґіда ель-Мабрука. Рішення Каддафі потвердив Народний Конґрес Лівії, щось у роді парляменту, який збирається раз на рік, дискутує внутрішню й зовнішню політику й потверджує номінації на різні пости, що їх уже перед тим поробив Каддафі.

Крім цих заходів на внутрішньому відтинку, Каддафі з успіхом переводить консолідацію своїх успіхів в середній Африці, на терені республіки Чад. З урядом тієї республіки він зробив договір про стаціонування лівійських частин на терені Чаду, про вишкіл військових відділів Чаду, про консультацію зовнішніх справ та про широку взаємну допомогу. Так само границю обидвох країн проголошено відкритою, завдяки чому особистий рух і перевіз матеріяльних дібр з однієї до другої країни відбуватиметься без будь-яких обмежень.

В Ніґерії здушено ісламську секту

Лягос, Ніґерія. — В Ніґерії закінчився етап кровопролитної внутрішньої боротьби. Ніґерські урядові чинники заявили, що при всебічній допомозі Лівії мусулманська секта під проводом фанатика Аль-гаджі Мохаммаду Марви, сконцентрована в північному місті Кано, заатакувала локальну владу. Центральний уряд був змушений для припинення заворушень вислати військові частини і у висліді боротьби загинуло принаймні 1,000 людей.

Місто Кано є торговельним осередком північної частини Ніґерії. Тут створив свою головну кватиру Марва, який уже декілька разів викликав заворушення зі своїми прихильниками. Ісламська секта очолена Марвою не належить до ніякої більшої секти ісляму, а є тільки місцевим явищем. Протягом років свого існування вона поєднала з іслямізмом різні місцеві пересуди й забобони, включно з маґією. „Пророк" Марва переконав визнавців тієї секти, що вона непереможна, що її веде сам пророк Мохаммед і її члени, озброєні топорами й луками, атакували військові відділи, озброєні модерною зброєю.

В боротьбі цій, якої останні акти відбулися в останніх двох тижнях, загинув „пророк" Марва, усі керівні діячі секти й усі її послідовники, які взяли участь у боротьбі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily exept Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Сумерк лібералізму

Лібералізм — могутня духова й суспільно-політична течія кінця XIX століття і більше як п'ятдесят років XX **сторіччя увійшла в стадію** занепаду. Виросла з коренів писань найбільших мислителів і творців нової доби Локке, Адама Сміта, Гюма, Руссо і Вольтера, Лессінґа і Канта, а в цій країні цілої плеяди великих діячів на чолі з Томасом Джефферсоном та з життєвих умов після промислової революції, вичерпалася вона й застрягла в суперечностях нашої доби, що їх вона не всилі розв'язати.

Постуляти лібералізму — забезпечити індивідуальній ініціятиві максимум свободи в господарській ділянці стали безрадними й неактуальними в обличчі зростаючих потреб в енерґії, маліючих запасів сирівців, корчення ринків, навіть надходячими браками води тощо, тобто проблем, що їх не може розв'язати навіть найвигадливіша ініціятива приватного підприємства. Це з одного боку, а з другого — доведені до абсурду доктрини лібералізму, **які замість будувати, руйнували, замість зміцнювати й ушляхетнювати розкладали одиниці і відносини між ними. Захитане судівництво, потурання злочинним** елементам, які є в кожному суспільстві, доведена до безглуздя система „добродійної держави", заник меж, до яких можна виявляти свою особовість, а в економіці здобувати зиск, штовхали демократичні суспільства до анархії й безладдя.

У такій ситуації мусіли прийти до голосу самооборонні сили суспільства. До голосу почали щораз виразніше приходити консервативні елементи, які видвигають примат самозбереження, суспільного здоров'я, ладу й порядку понад особисті прерогативи одиниці. Ця зміна в однаковій мірі відбилася в поставі широких суспільних верств, як і в його провідних колах, а зокрема в інтелектуальній еліті. Місце ліберальних елементів займають щораз більше консервативні, які, одначе, намагаються врахувати всі ті зміни, що останнім часом перейшло людство й називають себе неоконсервативними. Ці неоконсерватисти формулюють наново основні напрямні як в концептуальному охопленні сучасної дійсности так і в поточній політиці. І під тим оглядом вони не раз звучать майже революційно.

З одного боку вони вимагають знесення усіх тих реґуляцій і норм, які не тільки в'язали одиниці й господарські спілки, але й ставали інструментом для просування „спеціяльних інтересів", а з другого — вимагають підпорядкування індивідуальних інетересів загальним. Вони, ті неоконсервативні елементи до тієї міри усуспільнилися, що загальне добро стає для них визначуючою нормою. Вони не бояться постулювати радикальних змін і засобів там, де такі потрібні. Вони рішуче — проти імперіялістичних зазіхань Москви і підривних вилазок комунізму, будь — російського будь — усякого іншого.

На терені ЗСА вже від довшого часу чи не найповажнішим і найважливішим їхнім органом є місячник „Комментари", що його заснував і редаґує Норман Подгорець. Цей місячник починав з малого й напочатку його голос був незначний. Але тепер він репрезентує значну частину неоконсерватистів. Власне не консерватистів, а неоконсерватистів, тобто тих, які шукають розв'язки в русі вперед, у формулюванні нових оцінок і нових методів. Власне з тих кіл походить Джін Киркпатрик, призначена на чутливий і вийнятково вимагаючий нині, в існуючих умовах та при наявному укладі сил пост американського амбасадора і керівника місії при ОН. Між іншим дуже характеристичне, як прийшло до її номінації. Президент-елект Роналд Реґен прочитав у місячнику „Комментари" її невелику статтю й так собі її сподобав, що звернувся до авторки листовно. З того і виник контакт, який закінчився її номінуванням на той преважливий пост.

Ще виразнішим відворотом від лібералізму було останнє голосування у президентських виборах у ЗСА. Президент Картер був людиною, яку шановано за її моральні чесноти, за прямий підхід **до проблем**, за щирість, за швидке опанування найскладніших проблем сучасности. Одначе такою величезною **більшістю** обрано його противника, а його прямо відкинено. На це, очевидно, були різні причини. Але найголовнішою, або однією із найголовніших було те, що на думку загалу, він занадто ліберальний, занадто уважливий до людей. А це все прикмети, які **не дадуть змоги знайти вистачаючу відповідь на** питання й потреби нашої доби. Лібералізм, на думку мільйонів людей, не всилі розв'язати важкого й небезпечного вузла, яким є сучасне життя.

Власне це, якщо хтось має якісь сумніви, послужить найкращим і найпереконливішим доказом, що доба лібералізму в ЗСА належить до минулого. Лібералізму у сучасній шаті і в існуючих умовах. Але лібералізм не пропав. Він шукатиме оновлення, він формулюватиме нові цілі, він вбгає у свій новий зміст досвід своїх минулих тріюмфів і поразок і знову зможе стати вагомою духовою і політичною силою в американському житті.

Іван Смолій

ЩОБ БУЛО ЯСНІШЕ, ДЕ ПРИЧИНИ КРИЗИ В УККА

(За тижневиком „Народна Воля")

(I)

1. Загальні ствердження

Багато цікавих і вдумливих статтей появилося в пресі з приводу кризи в УККА, із всестороннім розглядом і аналізою подій, що довели до виходу з XIII Конґресу понад двадцяти організацій і до створення Комітету для правопорядку в УККА, але не залишається позаду і преса Визвольного Фронту, щоб представити справу у вигідному для себе світлі, покликаючись передусім на право більшости. У висліді, навіть активним громадянам не все ясно, чому так сталося, про що йдеться, чи мусіло так статися і, очевидно, хто винен у всьому?

Тривога й розгубленість у громаді зрозумілі, адже з кризою в УККА загрожене все наше організоване життя, вся система впорядкованости і співдії, що вироблялася на протязі десятиліть і утверджувалася в очах загалу як своєрідний власний уряд. І раптом на тому місці порожнеча, раптом розкол не тільки в партійному секторі, але і в громадсько-суспільному. Невже і тут партійна боротьба? Невже не могли домовитися, поступитися один одному? Нев же меншість не мусить таки погодитися на рішення більшости, бо пощо тоді деклямувати про демократію? Чому ота меншість не підготувала себе належно, щоб не бути меншістю, коли вона твердить, що вона „мовчазна більшість"? І якщо це партійна боротьба, то чи мусіли в неї встрявати інші суспільні, професійні, молодечі організації, чи мусіли вмішатися в цей спір і то в головній ролі, наші два найбільші Союзи, які повинні б бути понадпартійні?

Відповісти повністю на всі оті питання в газетній статті не легко, але, відповідаючи загально, треба ствердити, що коли глянути на події останніх років, стає ясно, що домовитися до чогось було вже годі, бо організації Визвольного Фронту йшли на захоплення проводу в УККА за всяку ціну. І у виступі опозиції маємо до діла не з партійною боротьбою, але із змаганням не допустити до опартійнення УККА. З цього погляду проводи двох наших Союзів зробили те, що мусіли зробити, щоб їх потім майбутні історики не судили за брак громадського вироблення й мужности станути в обороні правопорядку в житті нашої громади і, передусім, в обороні чести, доброго імени та славних традицій ними репрезентованих організацій, які в іншому випадку стали б, разом з УККА, черговою жертвою еміґраційних конкістадорів.

2. Еміґраційні конкістадори

Фразою „еміґраційні конкістадори" (завойовники Америки) характеризуємо плянову і проводжувану на протязі кількох десятиліть акцію діячів Визвольного Фронту для тотального підпорядкування собі всього життя й діяльности української діяспори, починаючи з таборових республік і кінчаючи на сьогоднішніх діях по всіх скупченнях української еміґрації, зокрема в ЗСА.

Події на XIII Конґресі УККА є саме апогеєм цієї акції, про яку писав Я. Іванів в „Свободі" з 6 листопада 1980 р. в статті „Чому в Канаді інакше?" — цитуємо: „Оце намагання опанувати різні політичні організації й установи: фінансові, громадські, культурні, молодечі тощо, є хиба й ознака звироднішня політичного руху. Колись в Україні ОУН боролася проти окупанта і не думала здобувати проводу в „Просвіті" чи „Сільському Господарі", кооперативах, редакціях газет тощо. Політичним партіям інших народів навіть до голови не приходить опановувати банки, наукові чи громадські, чи навіть комбатантські організації. тим часом на еміґрації революційна ОУН, замість боротися за визволення України, скеровує всю енерґію на здобування наших установ, наче б це були якісь чужі фортеці. Що таке опанування дасть для руху? Хіба кілька платних посад для „своїх людей". Чи це має бути метою політичного руху і змістом його діяльности?

„Опанування різних ділянок життя однією політичною групою є одною з істотних рис тоталітаризму. Засуджувати людей за їхні погляди і, якщо б було можливо, фізично їх змушувати до мовчанки — це друга істотна риса тоталітаризму.

„Очевидно, якщо б сказати членам і прихильникам Визвольного Фронту, що вони вводять принципи тоталітарної системи, яка не лишає ніякої ділянки життя поза впливом чи диктатом партії, вони б обурилися. Це обурення було б щире, бо кожний, що пережив совєтський і гітлерівський тоталітаризм, не бажає мати такого устрою в Україні, навіть якщо б він був під синьо-жовтим прапором. Проте, якщо б вони самі призадумались над тим, що їх провід наказує їм робити, вони мусіли б прийти до того самого висновку" — кінець цитати.

Де причина цього звироднішня руху і нездорового нахилу в бік тоталітаризму? Вона безперечно у відірваності проводу і членства Визвольного Фронту від живих процесів, що проходять на рідних землях, де крайова революційна ОУН пройшла глибокі переміни,

(Продовження на ст. 6)

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ПИТАННЯ: КҐБ замкнуло Ю. Орлова, М. Руденка, Л. Лук'яненка і майже всіх членів групи Гельсінкі. Вкінці „замкнули" і А. Сахарова. Правозахисний рух у СССР практично перестав діяти. Жертви великі, а які здобутки?

ВІДПОВІДЬ: Перш ніж відповісти на це питання, **відповім на питання, яке мені поставили приватно: Чи виправдані жертви українських визвольних змагань 1942-50 років.**

Я відповів так: „Так, вони виправдані, хоч би тим, що, якби їх не було, Україна все одно б зазнала репресій та ґеноциду. Молдавія не чинила такого опору, як Україна та Прибалтика, а хіба Молдавію обминув ґеноцид? На жаль, ні. Молдаван пачками нищили у совєтських душогубках і сотнями тисяч вивозили на Сибір. (І доклав до цього свою руку „кращий друг" молдаван — Л. Брежнєв). Отже, на мою думку, у сто разів шляхетніше загинути зі зброєю в руках, ніж бути „мирно" ліквідованим згідно з „теорією" Леніна-**Троцького. Другий приклад.** Уряди прибалтійських країн у 1940 році не опирались агресії. І що? Уникли масового ґеноциду? Аж ніяк. Ті, хто мав вмирати у бою — офіцери, солдати — були „мирно" знищені так само, як і польські офіцери в Катині.

Большевицькі окупантські звірства це свого роду Божа кара тим, хто не хоче боротися. Хто не бореться, тих знищили, як баранів.

І саме тому жертви УПА і ОУН навіки лишаться прикладом, як треба боротися за свою свободу. Епопея УПА-це леґенда XX століття, яка через віки промовлятиме до внуків. Кожен, хто поліг у нерівній боротьбі з червоним фашизмом, скаже їм так: „Загинув, а не скорився злу, умер вільною людиною, а не став яничаром".

Українські повстанці не здобули собі волі, але вони **остерегли Сталіна і його** мафію про опір, який він може зустріти в Европі. І саме їхня боротьба змусила большевиків творити сателітні держави за новим принципом — давати трохи більше свободи — (Польща, Чехо-Словаччина, Румунія, Мадярщина). І сьогоднішні події у Польщі, може б не мали місця, якби не боротьба українців у 1942-50 роках.

Очевидно, що в історії боротьби добра і зла діє „Закон зберігання добра", подібно до „Закону зберігання матерії" у фізиці. Кров пролита за справедливу справу не гине марно. Вона так чи інакше виявить себе у співвідношенні добра і зла у світі . Але вернімось до Української Гельсінкської Групи (УГГ).

За останні роки в Україні — 1965, 1972 роки — пройшли масові репресії проти української інтеліґенції — улюбленої жертви московського народожера. Але жадна з цих репресивних хвиль не зробила такого резонансу в Україні, як репресії у 1976-1980 роках — репресії проти УГГ. Отже, якщо оцінювати діяльність сил опору з точки зору резонансу, який вона викликала, то резонанс, який викликала УГГ, не йде у жадне порівняння з усіма попередніми мирними акціями опору.

Члени УГГ знають, що боротьба без жертв не буває і вони свідомо йдуть на самоспалення. І смолоскип, який палає від їхнього горіння, світить і світитиме багатьом поколінням, як приклад беззастережного патріотизму та мужности.

Кожен член УГГ, який віддав себе на самоспалення може повторити:

Коли спаде на землю сонний морок,
І з краю в край світ мрякою огорне,
Я спалахну, як той займистий порох,
Злечу червоним півнем в небо чорне!

Загравою іскристою пахкою
Я закриваю обрій серед ночі:
Такий вогонь не гасне сам собою —
Горіння тлінням стати не захоче!

Силу і значення УГГ зрозуміли навіть не-українці. Дехто із совєтських дисидентів до появи УГГ не зарахував себе до українських дисидентів і тільки з появою Групи українізувався. Дехто із совєтських дисидентів, продіставшися на Захід, оголосив себе українським дисидентом, хоч в Україні, як український дисидент не фігурував. Це дуже знаменний штрих, який свідчить, що тисячі й мільйони змосковщених українців у відповідній ситуації визнають себе українцями. Жадний підсовєтський протестний рух досі такого явища не викликав.

УГГ — це іскра, з якої може спалахнути полум'я. КҐБ розуміє це — тому і репресує членів Групи.

Коли палає живий смолоскип, то дуже неприваблива позиція тих, які стоять збоку і високомудро просторікають: „А чи варто їм самоспалюватись?"

І якщо дехто з членів та не-членів УГГ, які продісталися до вільного світу, і які є випадковими людьми в українському національно-визвольному процесі, роблять хибні та шкідливі кроки для української справи і для самої підсовєтської УГГ, то це ніяк не применшує **жертвенности та шляхетности** самовідданих патріотів, які свідомо йдуть на самоспалення.

І коли українці — а вони мають таку рису — хочуть мати об'єкт для захоплен-

(Закінчення на стор. 6)

Ярослав Гайвас

ВЕНЕСУЕЛЯ — НОВИЙ ЛІДЕР

Країни Середущої Америки південного кордону ЗСА аж до кордонів Бразилії стали полем боротьби між силами вільного світу й СССР та його сателітами. Комуністична Куба Фіделя Кастра-це був тільки початок. Її спроби проникнути з комуністичними впливами й лівими революціями в південну Америку — „ми створимо десять В'єтнамів", — нахвалювався Кастро, — скінчилися ганебною невдачею у пралісах Болівії, а її символом була смерть апостола тієї революції Че Ґевари. Але зате на іншому відтинку, в Середущій Америці насіння постійно засіюване гаванськими емісарами почало тут і там сходити та давати парості й загрожувати тим теренам.

Поділ ролей

Москва давно зрозуміла, що їй самій не впоратися з реалізацією тих великих завойовницьких плянів, які вона має. Для цього їй потрібно помічників. Одним з перших стала власне Куба, яка захищувана потугою Москви й вдержувана її фінансами виконувала й виконує найбруднішу роботу для російського імперіялізму. Праліси й рідко заселені простори Африки стали для неї полігоном та місцем виступів кубинського експедиційного корпусу, який добився там колосальних успіхів. Але з тими успіхами прийшли також ще більші апетити. А цього вже Куба не могла допомогти задовільно виконати й тому Москва розшукувала за відповідним знаряддям і покищо спинилася на Лівії. Куба ж щораз більше повертається до її власного завдання: сіяти неспокій у країнах Середущої Америки й намагатися знищити сусідів ЗСА, опанувавши їх лівими режимами або принаймні ослабивши й здеморалізувавши до повного безсилля. А таким чином оголити південні границі ЗСА і їх зізолювати.

Відколи Кастро взявся більшими силами насаджувати свою аґентуру в Середущій Америці, почалися тут частіші заворушення й збройні вибухи. Москва тільки приглядається тому, дириґує з відстані, підтримує своїми засобами де треба та, очевидно, інтервеніює своєю силою, а в першу чергу координує потягнення різних елементів зорганізованої собою системи.

Завдання ЗСА

ЗСА не можуть зробити багато. В Середущій Америці ще до сьогодні покутують леґенди про Корпус Морської піхоти ЗСА та про його інтервенції. Та це вже тільки леґенди. Нові претенсії тих країн стосуються у першу чергу американських капіталістичних фірм, які стали символом господарського імперіялізму, визиску. Тут не важливо, заслужено це чи ні, але таке переконання закорінено в значній частині мешканців Середущої Америки. І тому кожна американська інтервенція, навіть спроба допомогти безінтересовно викликують нові підозріння і спротив. А багатство і сила ЗСА родять зависть і нехіть.

Єдиним лідером спротиву комунізмові й російській пенетрації за посередництвом комуністичної Куби та організатором і провідником у боротьбі за закріплення національних урядів тих країн може бути котрась з країн того простору. Так само як тільки така країна може бути передвісником нового уряду, кращого ладу, соціяльної справедливости, матеріяльного добробуту в тому просторі. Мехіко мало всі дані на те. Але внутрішні умови Мехіко, великі клопоти, а тим більше негайні потреби, які вже абсорбують увагу його уряду, внеможливили це, принаймні покищо.

Цим провідником стає сьогодні Венесуеля. Венесуеля очолена видатним і далекозорим лідером, президентом Луїсом Геррера, збагачена великими нафтовими резервами, з числом населення майже 15 мільйонів, простором друга після Мехіко (понад 900,000 квадратних кілометрів) в цьому районі, могла піднятися цього завдання.

Одначе справа провідництва не вичерпується тільки спротивом комунізмові, прониканні Москви та її сателіта Куби. Йдеться про щось значно більше й важче. Йдеться про позитивну розв'язку проблем, що їх створило й далі створює життя народів Середущої Америки. Цих проблем безліч: освіта й культурний стандарт населення, його здоров'я і всесторонній розвиток, поширювання соціяльних здобутків і індивідуальних свобід одиниці, усунення господарської нужди й піднесення життєвого рівня маси населення, нарешті справжнє перетворення народів того району в спільноту вільних і суверенних, без чужого встрявання держав.

Власне в боротьбі за це все допомагає тим народам Венесуеля. І ніхто з них не може підозрівати її в імперіялістичних намірах, ані в намаганні накидати їм свою волю, чи використовувати їх. Венесуеля щедрою рукою дала останніми роками народам Середущої Америки понад більйон долярів безпосередньо, а крім цього можливості користуватися принаймні частиною 5,7 більйона долярів, що їх Венесуеля поставила до диспозиції Світового ринку і Банку для міжамериканських

(Закінчення на стор. 6)

Анна Власенко-Бойцун

ТАСМАНІЯ — „ЯБЛУЧНИЙ ОСТРІВ"

(II)

Він засміявся і сказав, що його діди приїхали зі Сходу Европи та що вони жили раніше над рікою Дон, на фармі, що її викупило місто під будову домів, і де він був перевізником, але

місто під будову домів, і де він був перевізником але тепер там побудували міст і він вже 20 років перевозить тут людей, однак, в останніх трьох роках, коли загороджено пристань, люди їдуть до міста автобусами, а не його поромом і почав нарікати на нові порядки. Ми причалили на лівому березі ріки Мерсі, майже перед самим готелем, але мені треба було піти через бульвар „Вікторія Дарейд", на якому був досить жвавий автомобілевий рух, тому я мусила перейти дорогу на світлі, що було два квартали вище. Переходячи світло, я завважила подорожнє бюро „Тасманія тревел" і зайшла, щоб купити карту Тасманії і Девонпорту, бо не дуже вірила дідові, що тут близько є річка Дон, але дід казав правду. Полагодивши мої тури на наступних п'ять днів, я дістала цілу жменю різних проспектів і бажані карти даром, а тому що було ще рано зголошуватись до готелю, я розпитала дорогу до бібліотеки, щоб роз'яснити справу Дону.

Прочитавши дещо з історії першого поселення в Девонпорті, довідалася, що капітан Б. Томас був першим мешканцем того (тепер 23,000-го міста) вже в 1823 році, а в 1829 року його вбили автохтони, але інші колоністи почали поселюватись вздовж річки Мерсі, яка в тому часі називалась Друга західня ріка, а теперішній Дон називався Третя західня ріка, рахуючи від ріки Тамар, над якою основано друге величиною місто (84,040 мешканців) — Лонсестон. Одначе мені пощастило довідатись, хто назвав третю західню ріку — Доном. Про це треба було б шукати за джерелами у Сіднейському чи Мелборнському університетах.

Пополудні, купивши собі тасманський мед і колач, я вкінці прийшла до готелю, замовила каву і почала розглядати плян міста, щоб знайти пляж. На карті знайшла я ще й дорогу Дон і цілу дільницю Дон у південносхідній частині міста, куди вирішила поїхати ще того ж дня „Трамвеєм", що курсує вздовж ріки Дон; на жаль, цей престарий поїзд-музей возить пасажирів тільки в неділі і свята. З огляду на те, що почав падати дощ, я відвідала лише „Арт сентер", у якому можна оглядати різні тасманські картини, портрети та ручні роботи, переважно з бамбусу. Вкінці пішла ще до „Тіяґари" музею з давніми автохтонними дереворитами, статуями й дерев'яними й бамбусовими сувенірами. Вечір провела я в обширній залі нашого готелю і слухала пісень про Тасманію місцевих композиторів у виконанні гарних молоденьких дівчаток місцевого Девонпортського клюбу. Допізна розглядала карту Тасманії та місцевости, куди мала проходити моя автобусова подорож. Згідно з пляном моя поїздка по Тасманії мала проходити окружною дорогою т. зв. Тасманським шляхом з Лонсестону до Гобарту, з тим, що я мала сама поїхати звичайним автобусом з Девонпорту, а звідтіля їхати вже з туристами і задержуватись довільно з моїм бажанням у таких містах: Лонсестон, Скотдейл, Сант Гелен, Сант Мері, Бічено, Свансі, острів Марія, Орфорд, Річмонд, Гобарт, а повертаючись через центральну Тасманію, тобто вздовж ріки Дервент на північ, відвідати Квінставн над протокою Басс і шляхом тієї ж назви повернути назад до Девонпорту, щоб на час від'їхати кораблем до Мелборну.

Лонсестон

Другого дня вранці вирушила я до Лонсестону автобусом, що курсує щоденно між північними містечками, і коштує всього дев'ять долярів. Тасманські автобуси дуже вигідні, чисті і точні з двома водіями, які міняються ролями водія і навіґатора на кожному перестанку, переважно, щогодини. Минувши містечка Лятроб й Ікстер, приїхали ми до Лонсестону перед полуднем, де я мала теж **вже зарезервований готель** і де залишилась на один день.

Лонсестон — промисловий центр північної Тасманії, одначе має 12 гектарів парків, городів і надзвичайно гарне і догідне положення над великою рікою Тамар, що від самого початку відігравала важливу ролю у колонізації острова.

Після обіду пощастило мені відвідати славну щілину — пропасть „Катаракт Ґордж", положену недалеко центру міста в парку, озерце заховане глибоко поміж двома високими скелями, над якими можна переїхати гірською колійкою або зійти вниз вигідною стежкою, понад потоком коло 2 кілометри, оглядаючи оригінальну тасманську фльору і прислуховуватись до незвичного пташиного співу, хоч самих птиць було трудно доглянути.

Увечері кільком туристам забажалось відвідати ще історичний дім Ентелі, що його побудував в 1819 році Тома Райбі, син засланки, Мері Райбі, що після відбуття кари, стала першим місцевим торговельником, відкрила власне підприємство і забагатіла. Цей дім збережено так, як він виглядав у перших колоніяльних днях. Я прилучилась до прогулянки тому, що хотіла відвідати Український Народний Дім, про який шофер знав і обіцяв мені показати.

Український дім в Лонсестоні — невеликий. Побудований на гарній площі (150x45 стіп) в 1961 році Громадським комітетом під проводом В. Туневича, В. Федика і В. Когута. Лонсестонська Українська Громада має всього 20 членів і діє як філія Української Громади в Гобарті, з якою тісно співпрацює. Не зважаючи на телефонічні спроби нав'язати контакт з місцевими українцями, мені не пощастило, мабуть тому, що це був робочий день. У пригоді стала мені стаття Ярослава Булки, поміщена в книзі „Українці в Австралії" (стор. 468-75), що її видав Союз Українських Організацій в Австралії в 1966 р. „Українці в Тасманії", в якій автор дає вичерпний звіт про діяльність українських громад у Гобарті та Лонсестоні.

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА „СОЮЗІВЦІ" В ДНЯХ ВІД 12-го до 17-го ТРАВНЯ 1980 РОКУ

(6)

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

(Продовження)

ЗВІТ З ПЕРЕВІРКИ ФІНАНСОВОГО ВІДДІЛУ

(Звітує проф. Іван Телюк)

Перевірку Фінансового Відділу УНСоюзу переведено від 15-го березня до 19-го березня ц.р.; за час від 1-го січня 1979 року до 31-го грудня 1979 року, в приміщенні УНС в Джерзі Сиҭі при 30 Монтґомері вулиці.

До перевірки предкладено касову книгу приходів і розходів, допоміжні книжки до головної касової книжки, прилоги вписів поодиноких рахунків, банкові конта УНСоюзу, документи платень, податкові довідки та інші інформативні документи зводів рахунків.

Таким чином стверджено, що за 1979 рік, Фінансовий Відділ УНСоюзу одержав і виплатив такі суми:

Прибутки Фінансового Відділу УНС за час від 1-го січня 1979 до дня 31-го грудня 1979 року

1. Членські вкладки:	
Забепечення життя	$2,879,0004.15
Забезпечення від несподіваних випадків	78,913.15
Братський фонд	74,032.53
Разом:	**$3,031,949.83**
2. Відсотки від:	
банкових конт	9,823.64
бондів	1,968,156.58
гіпотечних позичок	185,725.53
уділів	10,895.12
позичок чинам	20,433.50
позички для УНКор. Дому УНСоюзу	100,000.00
Разом:	**$2,295,034.37**
3. „Свобода", Український Тижневик	
Друкарня і видавництво книжок	**$ 730,893.25**
4. Прибутки „Союзівки"	**$ 499,136.66**
5. Чинш від реальностей	**$ 31,248.35**
6. Амортизація і зиск при продажі інвестицій	
Зиск при продажі бондів	982.87
Підвищення вартости бондів	3,804.99
Разом:	**$ 4,787.86**
7. Різні прибутки	
Перенос до Сирітського фонду	5,395.84
Пожертва до Братських фондів	123.40
Пожертви до Фонду наглої потреби	5,702.51
Продаж книжок (Енциклопедія)	14,563.11
Стипендійна фундація ім. Й. Волка	1,000.00
Разом:	**$ 26,784.86**
8. Звороти	
Посмертних запомог за реасекурацію	17,078.00
Вкладки за реасекурацію	178.00
Разом:	**$ 17,256.00**
Загальні касові прибутки:	**$6,637,091.18**

Видатки

1. Виплати грамот	
Дозрілі грамоти	970,640.42
Посмертні грамоти	792,745.87
Подвійне забезпечення від випадку	4,500.00
Забезпечення АДД	15,000.00
Забезпечення дітей, яких родичі померли	4,076.77
Сирітські виплати	12,959.57
Відсотки за сирітські виплати	2,922.55
Грошові звороти за грамоти	287,217.45
Дивіденди	527,636.53
Разом:	**$2,617,699.16**
2. Кошти зв'язані із грамотами	
Премії за реасекурацію	12,943.93
Податок від вкладок в Канаді	(24,353.85)
Лікарське бадання нових членів	3,440.60
Головний лікар	2,250.00
Актюар	9,951.90
Виготовлення дивіденди	5,456.14
Разом:	**$ 9,688.72**
3. Організаційні видатки	
Звороти коштів секретарям	298,514.82
Відділові предсідники і касири	1,555.00
Обласні організатори,-постійні	43,998.85
Нові члени — організовані відділами	57,360.45
Кошти подорожей обл. організаторів	22,631.77
Оголошення і друки	18,388.57
Кошти окружних зборів	6,282.95
Разом:	**$ 448,732.41**
4. Інвестиційні виплати	
Втрати на гіпотечних позичках	44,583.30
Відсотки від закуплених бондів	15,079.50
Банкова оплата за опіку над бондами	6,084.66
Амортизація бондів	7,787.51
Втрати при продажі бондів	7,369.26
Обниження вартости реальностей	15,990.62
Інвестиційні виплати — загальні	25.00
Разом:	**$ 96,919.85**
5. „Свобода", Український Тижневик і друкарня	
„Свобода" і Український Тижневик	407,700.00
Кошти друкарні і книгарні	730,950.78
Разом:	**$1,138,650.78**
6. Союзівка	**$ 513,494.32**
7. Адміністрація реальностей	**$ 38,058.53**
8. Кошти 29-ої Конвенції	**$ 15,163.00**
9. Кошти засідання, Репрезентацій і подорожей	
Річні засідання Головного Уряду	29,474.38
Кошти контролі	6,625.90
Кошти подорожей	31,121.16
Разом:	**$ 67,221.44**
10. Платні:	
Платні екзекутивних урядовців	97,962.00
Платні працівників	296,656.18
Разом:	**$ 394,618.18**
11. Забезпечення і податки	
Шпитальне забезпечення	30,716.48
Пенсійний фонд	63,228.60
Забезпечення від випадку під час праці	6,852.00
Соціяльне забезпечення і безробіття ЗСА	36,918.21
Соціяльне забезпечення і безробіття Канади	285.00
Групове забезпечення	9,491.17
Разом:	**$ 147,491.46**
12. Канцелярійні видатки	
Друки і прибори	32,139.23
Винайм машин	17,142.81
Книжки і періодичне видання	1,136.20
Машинки і устаткування	7,431.32
Забезпечення	3,708.57
Відділові устаткування	478.70
Поштові оплати	16,931.00
Телефон	13,393.24
Різні видатки	14,639.33
Канадська Канцелярія	1,826.40
Разом:	**$ 108,826.80**
13. Різні виплати	
Вкладки до Братських Конгресів	2,166.47
Оплати до забезпеченевич урядів	14,721.66
Податки від гіпотечних реальностей	7,499.24
Оплати за Канадські чеки	(5.58)
Разом:	**$ 24,381.79**
14. Допомоги Стипендії і Пожертви	
Допомога членам	22,530.00
Пожертви організаціям і науковим установам	23,025.00
Стипендії	22,550.00
Спортова акція	4,499.31
Пожертви з Фонду Наглої Потреби	10,459.07
Разом:	**$ 83,063.38**
15. Амортизація машин і друкарні	**$ 12,167.98**
Загальні касові видатки:	**$5,716,178.33**
З переносу за 1978 рік	43,115,299.28
Загальні касові прибутки за 1979 рік	6,637,091.18
Разом:	**$49,752,390.46**
Видатки за 1979 рік	5,716,178.33
Баланс на 1980:	**$44,036,212.13**

Баланс на 31-го грудня 1979-го року

Активи	
1. Готівка	210,947.00
2. Бонди	31,469,153.00
3. Уділи	173,117.00
4. Гіпотечні позички (мортґеджі)	2,333,332.00
5. Позички членам	564,837.00
6. Позички УНКор. Дому УНСоюзу	8,000,000.00
7. Перебрані реальності за неплачені гіпотечні позички (морґеджі)	42,820.00
8. Власні реальності	30,000.00
9. Зібрані вкладки по Відділах	4,332.00
10. Вкладки життєвого забезпечення нагромаджені не зібрані	79,165.00
11. Вкладки забезпечення від несподіваних випадків, нагромаджені, не зібрані	1,346.00
12. Сподівані відсотки від інвстицій, платні в 1980 р.	748,969.00
Разом активи:	**$43,658,022.00**
Зобов'язання	
1. Резерва грамот життєвого забезпечення	29,647,764.00
2. Резерва грамот забезпечення від нещасливих несподіваних випадків	15,227.00
3. Фонд Сирітський, захисту і наглої потреби	154,197.00
4. Резерва на покриття виплачених грамот і забезпечення на життя	234,635.00
забезпечення від несподіваних випадків	5,000.00
5. Призначена виплата дивіденди в наступному році	542,137.00
6. Забезпечення вкладки вплачені заздалегідь	718,140.00
7. Не виплачені винагороди організаторам	99,242.00
8. Не виплачені загальні видатки	16,118.00
9. Не заплачені податки і видатки	6.00
10. Надплачені відсотки	153.00
11. Податки від гіпотечних реальностей	5,699.00
12. Погодження активів і зобов'язань: спричинені різницею вартости канадського доляра	374,738.00
13. Резерва для виплат пенсії працівників	25,740.00
14. Не виплачені видатки друкарні	28,097.00
15. Вимагана резерва для забезпечення інвестицій в бондах	459,549.00
16. Передплата „Свободи" за 1980 рік	30,786.00
Разом зобов'язаних:	**$32,357,231.00**
Власний фонд — резерва	11,300,790.00
Разом зобов'язання:	**$43,658,022.00**

УНКорпорація Дому УНСоюзу

Прибутки:	
1. Чинші	1,507,971.02
2. Паркування авт	23,375.00
3. Комісове за публічний телефон	385.71
4. Відсотки від банкових ощадностей	28,825.59
5. Загальні інші прибутки	52,586.30
Разом прибутків:	**$1,560,557.32**
Видатки:	
утримання будинку	
1. Електрика і газ	189,354.72
2. Платня обслуги будинку	23,081.35
3. Міські податки — 15% від чиншів	202,080.52
4. Вода і каналізація	9,060.00
5. Забезпечення	47,140.58
6. Обслуга охолодження і огрівання	33,108.11
7. Обслуга вінд	19,252.40
8. Чищення і утримання будинку	24,470.18
9. Амортизація будинку	279,886.00
10. Амортизація устаткування	263.54
11. Відсотки за позички	744,173.21
12. Професійні оплати	2,500.00
Разом:	**$1,574,370.61**
Персональні і адміністрація	
1. Платні	41,352.51
2. Податки від платень	4,648.91
3. Друки і прибори	671.68
4. Шпитальні забезпечення	1,689.60
5. Оголошення	16,977.29
6. Нічний сторож	13,570.15
7. Колісове за винайм	16,841.27
8. Дозволи	328.00
9. Подорожі і почтові оплати	6,093.50
10. Дотації	685.00
Разом:	**$ 102,857.91**
Разом всіх видатків:	**$1,677,228.52**
Зіставлення:	
Прибутки	1,560,557.32
Видатки	1,677,228.52
Страти	**$ 116,671.20**

Баланс на день 31-го грудня 1979 року УНКорпорації Дому УНСоюзу

Активи:	
Готівка в банках	250,003.51
Будинок	13,994,300.75
Площа	54,647.81
Устаткування і машини	2,635.35
Разом:	**$14,051,583.91**
Резерва амортизації	
Будинок	924,890.93
Устаткування і машини	1,053.89
Разом:	**$ 925,944.82**
Разом активи:	**$13,375,642.60**
Зобов'язання:	
Позичка УНС	8,128,750.00
Позички членів УНС	4,095,200.00
Комершел Траст Ко.	1,315,000.00
Разом:	**$13,538,950.00**
Забезпечення чиншу	63,488.65
Передплати чиншу	5,854.50
Податки від платень до заплачення	1,976.95
Разом:	**$ 71,320.10**
Разом зобов'язання:	**$13,610,270.10**
Оперативний фонд:	
Баланс 1 січня 1979 (дефіцит)	(117,956.30)
Страти за 1979 на день 31 грудня 1979	(116,671.20)
Дефіцит:	**$ (234,627.50)**
Загальні зобов'язання:	**$13,375,642.60**

СПОСТЕРЕЖЕННЯ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН УНСОЮЗУ

Майно УНСоюзу на день 31-го грудня 1979-го року осягнуло суму 44,036,212 долярів, виказуючи зріст за 1979-ий рік на суму 920,913 долярів. Подана в одній таблиці менша сума майна УНСоюзу не включає непризнаних забезпеченевеми урядами вартостей оселі Союзівки, влаштування друкарні та електронічних машин і т. п.

В 1979-му році зібрано членських вкладок в сумі на 47,996 долярів, меншій від суми зібраних вкладок в 1978-му році. В 1979-му році приєднано 2,648 нових членів, забезпечених на загальну суму 7,316,500 долярів. Пересічна сума цих нових членів 2,766 долярів є на 239 долярів вища від пересічної суми забезпечення нових членів.

Коли в загальному 1979-ий рік виказує фінансовий зріст УНСоюзу, то треба ствердити, що до підвищення відсоткової стопи з усіх інвестицій причинилися нові інвестиції в 1978 та 1979 роках, за які одержаує УНСоюз значно вищі відсотки. У 1979 році інвестував УНСоюз на такі вищі відсотки суму 1,944,181 дол. Мимо всього пересічний відсоток від усіх інвестицій є тільки 5.54 %, на що вплинули низькі відсотки, що їх отримав УНСоюз за позичку в сумі 8,000, 000 долярів Українській Національній Корпорації Дому УНСоюзу.

Загальна сума дивіденд, виплачених членам у 1979-му році, є задовільна у порівнянні із такими виплатами дивіденд великих забезпеченевих установ. Але було б дуже побажаним зреформувати ставки дивіденд так, щоб вони були більше справедливими, тобто відповідно високими до висоти вкладок і нагромадження резерви різних кляс грамот, а в додатку до цього треба б підвищити ставки дивіденд за грамоти важні 10 і більше років.

Для більшої справности діловодства УНСоюзу було б корисно завести у Фінансовому Відділі кодифікацію рахунків та прилог.

Українська Національна Корпорація Дому УНСоюзу виказує постійний зріст приходів з чиншів, завдяки майже стовідсотковому винаймові приміщень в цій будівлі.

Основною проблемою УНСоюзу є спад числа членів, що впливає на зменшення суми зібраних вкладок, коли в тому часі зростають кошти адміністрації. Тому нашим головним завданням є збільшення членства УНСоюзу і цим самим збільшення приходів із зібраних вкладок.

ЗВІТ З ПЕРЕВІРКИ ВИДАВНИЦТВА „СВОБОДА"

(Звітує о. митрат Степан Біляк)

Від 17-го до 21-го березня 1980 року відбувалася перевірка В-ва „Свобода" в Джерзі Сиҭі, Ню Джерзі. Перевірка охоплювала РЕДАКЦІЮ, АДМІНІСТРАЦІЮ і ДРУКАРНЮ. Докладно перевірено фінансові обороти, діловодство, господарку адміністрації, книгарню та часопис „Свобода" з додатками: англомовним тижневиком „The Ukrainian Weekly" і дитячим журналом „Веселка".

Рахівництво і ведення фінансових книг знаходиться в належному порядку, як по стороні прибутків, так і про стороні видатків. Загальний фінансовий стан, як подано в фінансових записах Видавництва „Свобода" за 1979-ий рік, є згідний з підрахунками Контрольної Комісії.

Під час праці Контрольної Комісії вияснення на всі поставлені питання, детально й акуратно пояснювала пані Люба Лапичак, адміністраторка Видавництва „Свободи".

1. Редакція:

Цілком зрозуміло, що ані Контрольна Комісія, ані окремі члени Екзекутиви не можуть нав'язувати своїх особистих поглядів, уподобань чи антипатій редакційному складові часопису.

Редактори працюють виключно в загально визначених межах редакційної політики, що устійнюється постановами Конвенцій УНСоюзу та Екзекутиви. Головною ж відповідальністю редакторів є якість матеріялу і та форма, в якій той матеріял чисельних кореспондентів і дописувачів появляється в „Свободі". Головною метою редакційної праці є загальне добро цілої української справи і УНСоюзу як важливого компонента зорганізованої української самостійницької еміграції.

Можна було б навести цілий ряд прикладів недопильнування редакторами (присиланих) матеріялів, в яких порушуються норми мови, вкрадаються історичні недоречності та хронологічні помилки.

Редактори мусять уважати на рівень актуальности матеріялу. Деякі речі мусять появлятися своєчасно, бо із часом втрачається їхня актуальність, як також важливу ролю відограє редакційне розміщення матеріялів.

„Свобода" в першу чергу є політично-громадським часописом і мусіла б утримувати свій профіль саме на цім рівні. Читача треба привчати цікавитися тими справами, що посередньо, чи безпосередньо, стосуються України й українців.

Редактори, співробітники та дописувачі повинні якнайменше доповнювати матеріяли особистими поглядами, а сумлінно і безпристрасно та об'єктивно подавати фактичний матеріял у репортажах, не намагаючись „нахиляти" читача до своєї точки зору.

Дискусії потрібні в часописі, де місце можуть мати відповідальні речники різних поглядів, а не кожний читач. Для кожного читача може бути місце в „листах до редакції", якщо його думка висловлена в пристійний і прийнятий в культурнім світі спосіб.

2. Адміністрація:

Контрольна Комісія звернула особливу увагу на виконання постанов і побажань попередніх КОНВЕНЦІЙ УНСОЮЗУ щодо інвестування необхідних фондів в друкарські машини і в людей з відповідним фаховим знанням, щоби Видавництво могло вповні виконувати своє завдання перед вільною УКРАЇНСЬКОЮ ГРОМАДОЮ.

Контрольна Комісія ствердила, що значну частину цієї довготривалої резолюції щодо поліпшення умов праці вже зреалізовано, придбавши для Видавництва повне і найбільш модерне технічне друкарське устаткування. Залишається ще до здійснення другої частини, багато труднішої від першої, то справа кваліфікованих працівників в редакції Видавництва „Свобода".

Після резиґнації і відходу головного редактора п. Василя Тершаківця, як також ранішої резиґнації і відходу з редакції п. д-ра Євгена Федоренка, склад редакції „Свободи" під проводом запрошеного (Екзекутивою) на пост тимчасово виконуючого обов'язки головного редактора-емерита п. АНТОНА ДРАҐАНА потребує конечно доповнення, коли „Свобода" має надалі задержати свою провідну ролю НЕЗАЛЕЖНОГО, ЧІЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО ЩОДЕННИКА, ЯКИЙ ІНФОРМУЄ ТА ФОРМУЄ ДУМКУ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ. Тому, в додатку до переведення до складу редакції щоденника „Свободи" (з відділу англомовного тижневика) п. редактора Зенона Снилика, цей редакційний склад треба ще поповнити іншими фаховими силами.

Головному редакторові потрібна теж канцелярійна сила — секретарка для полагоджування кореспонденції і до впорядкування архіву редакції. Потрібна теж допомога в редакції для вдержування підручної бібліотеки та одержуваних журналів і газет.

Адміністрація Видавництва „Свобода" працює задовільно й солідно у всіх своїх ділянках: книговедення, постачання, передплати, оголошень та замовлених посторонніх робіт.

3. Друкарня:

Уже полагоджено як слід працю в друкарні, яка має тепер добрий професійний персонал та потрібне технічне устаткування — друкарських машин.

Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу саме недавно вирішив закупити велику друкарську пресу для друку журналів і книжок. З таким фаховим персоналом і доповненим технічним устаткуванням друкарня буде спроможна виконувати не лише всі праці Видавництва „Свобода", але також цілий ряд робіт на замовлення, як журнали, книжки і т.п.

Як і кожне технічне підприємство, друкарня В-ва „Свобода" якість виконання своєї продукції — в данім випадку часописів та інших друків — може утримувати на відповідному рівні тільки завдяки високій кваліфікації технічного персоналу. Висококваліфікований технічний персонал мусить мати відповідний досвід у галузі як типографія, так і адміністрація, керівництво.

Регулярна поява щоденника і англомовного тижневика у вигляді, що не поступається краще удосконаленим американським щоденникам навіть у великих метрополіях як Ню Йорк, Філядельфія і т. д., є, безумовно наслідком відповідальної і відданої праці кваліфікованого і досвідченого керівника друкарні Анатоля Домарацького та таких же кваліфікованих працівників друкарні.

4. Книгарня:

Книгарня „Свободи", яка продає видання „Свободи" та інших видавництв, вже ввела потрібні картотеки на всі книжки та виготовила відповідний інвентар усіх наявних книжок. Є побажаним, щоб тепер на цій підставі продовжувати ведення обліку одержаних і продаваних книжок, щоб мати завжди вірний і точний образ ведення цього книгарського підприємства.

5. Кошти видавання „Свободи" і „Англомовного Тижневика":

Кошти видавання „Свободи" та „Англомовного Тижневика" постійно зростають з подорожінням паперу, чорнила, поштових оплат та платень робітників. Тому і дотації, що їх УНСоюз постійно дає „Свободі" на ці видання в додатку до зібраних передплат, зростають скоро з кожним роком. В 1979-му році така доплата-дотація „Свободі" виносила 329,101 дол., а вже відомо, що УНСоюз мусітиме виділити ще вищу дотацію в 1980-му році.

Тому заходить потреба підвищення цін ПЕРЕДПЛАТ щоденника „СВОБОДА" та „АНГЛОМОВНОГО ТИЖНЕВИКА" так для активних членів УНСоюзу, як і для передплатників.

А в зв'язку з тим, було б побажаним, щоб члени УНСоюзу і постійні передплатники „Свободи" і „Англомовного Тижневика" вносили свої щедрі пожертви на ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ", щоб таким чином, хоч частинно причинилися до зменшення дотацій з каси УНСоюзу.

[redacted]

(Продовження [redacted] протоколу).

Творець „Мондерської Голгофи"

Сто років тому, 26-го серпня 1880 року, народився в селі Торгів Зборівського повіту в Галичині в селянській родині Федора і Анни Боднарів хлопчина, якому при хрищенні дали ім'я Петро, священик, о. Петро Боднар. Не минуло три роки, як малий Петрусь став сиротою без батька — помер батько на 42-му році життя, залишив дружину й п'ять синів та дві доні. Малолітними дітьми заопікувався дідо Іван Боднар, статечний, заможний господар, шанована, відома і провідна людина не тільки в селі, але й у всій окрузі поблизьких міст — Зборова, Бережан, Золочева. Отож не диво, що в часі виборів до австрійського парляменту він був вибраний у 1867 році послом до Відня і на цьому пості перебував до 1873 р. Іван Боднар походив із давнього осідло в Торгові хліборобського роду, де він народився 7-го грудня 1821 року і помер у 1912 році і де похований, а його могила і досі збережена на цвинтарі в Торгові.

Під дбайливою опікою діда виростав наймолодший малолітний внук Петрусь та всі діти передчасно померлого Федора, а мати, вдова, виховувала їх у релігійному й національному дусі. Петрусь вже в хлоп'ячому віці виявив потяг до духовного життя, отож, коли закінчив у рідному селі початкову освіту, а гімназійну освіту в Золочеві, вступив 24-го січня 1899 року до новіціяту Отців Василіян у Добромилі. Тут зложив звичайні монаші обіти 6-го вересня 1900, а торжественні — 3-го вересня 1903 року. Теологічні студії в Чині ОО. Василіян відбув у Крехові, Лаврові та Інсбруку в Австрії. Тайну священства отримав 6-го вересня 1909 року з рук Митрополита Кир Андрея Шептицького. Після висвячення сповняв обов'язки душпастиря, духовного проповідника Сестер Василіянок у Кудринцях і Сестер Служебниць у Станиславові; давав також реколекції братам монахам і світським вірним.

З вибухом Першої світової війни у 1914 році висповідав та заосмотрив святими Тайнами 15 тисяч важко ранених і хворих на тиф та інші недуги, вкінці й сам отець захворів на еспанку і плямистий тиф. З упадком Австрії та встановлення в листопаді 1918 року української влади в Галичині став о. Боднар у Жовкві військовим капеляном у рідній українській армії.

Коли ж Галичину — ЗУНР окупувала прислана з Франції польська армія ген. Галлера, поляки арештували о. П. Боднара разом з іншими отцями в Жовкві, і він просидів три місяці в тюрмі Бриґідки у Львові. Випущений на волю отець знову відвідував ранених і хворих у військових шпиталях, а в 1920 році був іменований військовим капеляном у польській армії. Прийняв він цей уряд на вимогу Митрополита Андрея і Протоігумена оо. Василіян Платоніда Філяса та на просьбу голови Українського Горожанського Комітету д-ра Степена Федака і секретаря д-ра Володимира Кузьмовича.

Вкінці о. Боднар став ігуменом оо. Василіян у Перемишлі, а в серпні 1922 року залишив рідну землю — виїхав до Канади, щоб тут працювати душпастирем серед українських поселенців і тут розбудовувати рідну релігійну й національну духову фортецю — рідну Церкву.

Шлях о. Боднара був спрямований відразу до Західньої Канади — туди, де були найбільші українські поселення. І тут він опинився в головному тоді осередку Отців Василіян — у містечку Мондері (Mundare) на схід від Едмонтону. Тут в околиці Бівер Лейк — Мондер почав уже 1902 року восени піонерську душпастирську працю о. Платонід Філяс, ЧСВВ, і власне з того часу починається історія відомого нині манастиря ОО. Василіян — релігійно-національного та і культурного осередку українців у Західній Канаді.

Початки були дуже важкі, але рік за роком жертовна й посвятна праця перших отців-місіонерів і Сестер Служебниць, що прибули сюди з Галичини, не пішла намарно. Коли ж 1-го січня 1910 року прибув сюди о. Навкратій Крижановський, великий ідеаліст, людина сталевої волі, великої посвяти та енергії, то релігійне і національне життя українських поселенців набрало відразу великого розмаху, і вже цього ж 1910 року, наче чудом, виросла в Мондері церква св. Апостолів Петра й Павла, а наріжний камінь заложив тодішній прем'єр Канади Вилфорд Лоріє. Цього ж року, 23-го жовтня, посвятив церкву та відслужив Архієрейську Службу Божу князь нашої Церкви Митрополит Кир Андрей Шептицький. Згодом о. Крижановський приступив до будови манастиря-новіціяту для виховування монашого доросту, майбутніх місіонерів і душпастирів.

У травні 1922 року почалися перші праці при будові, а вже 31-го серпня 1923 року відбулося відкриття новіціяту. Першим магістром-учителем новіціяту був назначений о. Петро — з монашим ім'ям Порфірій — Боднар.

Відкриття новіціяту — це була важлива подія в історії не тільки ОО. Василіян, а взагалі українців Канади. Досить сказати, що сотні кандидатів перейшли через новіціят, і десятки синів поселенців почали в ньому свою службу Богові, рідній Церкві і рідному народові як священики-душпастирі та діячі в нашому церковному та духово-культурному житті.

Отець П. Боднар від часу приїзду до Канади постійно перебував у Мондері, душпастирював в околицях Мондеру й Едмонтону, тут давав місії і реколекції, виїздив з місіями теж до Вінніпегу і Саскатуну.

Як професор — добрий учитель, він солідною наукою виховав за 35 років своєї педагогічної праці десятки василіянських студентів; останніх кільканадцять років присвятив писанню й перекладам духовних праць, які видав циклостильним способом. Це такі праці: о. М. Касієпе, ОМІ, Начерки проповідей, у шести томах; о. М. Шмід. Конференції до місячної обнови, у трьох томах; Майські начерки, у 2 циклях; Іспит частинний; і о. А. Химій. Боротьба совісти.

Попри всю свою душпастирську, місіонерську, провідницьку та педагогічну працю о. П Боднар задумав був ще й особливе та оригінальне діло — побудувати біля мондерського манастиря відому тепер не тільки в Західній, а й у всій Канаді „Мондерську Голгофу" із Хресною Дорогою та 12 стаціями; почав цю будову о. Боднар у 1932 році,, а працювали при будові у вільних від науки годинах студенти, молоді Василіяни. Всі пляни і вся керма при будові Голгофи належали о. Боднареві, — і з року на рік будова могутніла і кращала. Вже здалека над усією околицею видніє 30 стіп високий гарний залізний хрест, а внизу під хрестом побудована велика з трьома входами каплиця Христового Воскресіння; по боках дві менші каплиці; з правої сторони — Царя Христа, а з лівої — Люрдської Матері Божої з св. Бернадетою в її стопах. Кільканадцять сходів униз — вхід каплиці Божого Гробу. По правій стороні каплиці веде вузенький коридор до заглиблення, де міститься статуя Ісуса Христа, який сидить з терновим вінком на чолі; по лівій стороні каплиці внизу є остання стація Хресної Дороги. А вся Хресна Дорога починається з лівої сторони Голгофи, серпентиною підноситься серед дерев і квітів вище й вище вгору аж до каплиці Матері Божої „Пієти", яка й є XII стацією Хресної Дороги. Звідтіля — з цього найвищого місця Хресної Дороги, сходиться уже вдолину цементовими сходами.

Цілість Голгофи викликає особливо ввечері при електричному освітленні незабутнє враження. Це — прекрасне місце для Богослужень для тисяч вірних у часі відпустів, празників, конгресів тощо.

Кожного року відвідують „Мондерську Голгофу" тисячі прочан і туристів не тільки з Канади, а й з інших країн.

Монастир оо. Василіян у Мондері з його цінним архівом та бібліотекою і Голгофа з Хресною Дорогою — це твір, що свої початки завдячує о. Платонідові Філясові, ЧСВВ (1864-1930); о. Навкратієві Крижанівському, ЧСВВ (1876-1940), уродженцеві села Верхобуж у Золочівщині; і о. Порфірієві Боднарові, уродженцеві села Торгова (тоді теж у Золочівщині, а від 1905 року — в новоствореному Зборівському повіті). Верхобуж і Торгів — недалекі від себе села, і ось з цієї частини Галицької землі прибули до „Канадської України" два отці монахи, два подвижники славної тепер на всю Канаду обителі ОО. Василіян. І обидва вони спочили на манастирському кладовищі в мондері: о. Н. Крижанівський відійшов у вічність на весні 1940 року, а о. Петро Боднар — після важкої півторарічної недуги рака — упокоївся в Бозі 24-го червня 1958 року. Могили цих двох великих трудівників на церковній і національній нивах стоять у новій батьківщині — Канадській Україні, а ми кланяємось з глибокою пошаною над їхніми могилами і просимо Бога, щоб і нам давав велику силу духа — силу для служби Христовій і нашій Українській Правді.

Володимир Локоть

Святий Миколай в Озон Парку

У неділю, 21-го грудня ц.р., заходом Школи Українознавства та Батьківського комітету при парохії Покрови Божої Матері в Озон Парку влаштовано виставу св. Миколая. Вистава під назвою „Небесна кухня"— п'єса на одну дію Ганни Черінь, була дещо відмінною від попередніх вистав в минулих роках. У цій модерній виставі брали участь дівчата, учениці школи. Ангели: Тамара Коваль—старший ангел; Наталка Коваль—ангел цукерок; Леся Коваль—ангел горішків; Каролина Васло—ангел-поштар; і Таня Бабська—ангел яблучок; Андрій і Іван Дзюби—медяники, Ірина Яшин—цукерки; Віра Палчинська—горішки, Павло і Микола Варивода та Григорій Гаткі—книжечки; Михась Варивода і Андрій Новак—журналики; Богдан Мудрик і Тарас Палчинський—чортики.

Деклямації: Дорко Боднар—„Тиха ніч"; Андрій Яшин—„Ялинка"; Богдан Дацьков—„День подарунків", Василь Холевка—„Св. Миколай," і Марко Шмериковський — „Наближається Різдво". Леґенду про св. Миколая відчитав Андрій Гаткі, учень шостої кляси. Крім них в імпрезі також брали участь Балетна Школа Студії народних танців під мистецьким проводом Уляни Шмериковської. Танцювали Наталка і Гончаренко—„Буковинський козачок"; Лора Холевка, Маркс Шмериковський, Василь Холевка і Андрій Яшин—„Танок залицяння". Св. Миколай, Степан Мідяний, дуже добре вив'язався зі своєї ролі, сказавши при тім коротке слово-заклик до молоді та батьків, щоб любили і плекали свої звичаї та рідну традицію, бо тільки через любов і пошану до свого рідного збережемо українську ідентичність.

Слід підкреслити, що усі діти-артисти говорили доброю українською мовою, що є доказом, що їх батьки вдома вживають українську мову. Безперечно, що в тому також велика заслуга висококваліфікованого учительського складу. Багато праці у підготову і постановку модерної п'єси про св. Миколая вклали вчителі—Балабан, З. Левицька і Р. Мізур, а також і Батьківський комітет, що є пульсом та моральною підтримкою молоді, для котрої вони жертвують працю та час, а це—Олег Бабський та Надя Палчинська.

Не можна не згадати тут пароха о. крилошанина Любомира Мудрого, директора Школи Українознавства, може одної з найкраще зорганізованих шкіл в Нюйоркській метрополії. У першій мірі він дбає про матеріяльне забезпечення, що є одним із найважливіших завдань її існування.

Батьківський комітет гостив присутніх кавою та солодким.

Невелика українська громада в Озон Парку все ж таки громадсько вироблена, жертвена, морально і матеріяльно попирає усі почини Церкви, школи та громади.

Р.К.

Радіопрограма з участю українок

Гутірка при круглім столі на радіостації WCTC у Френклин Парку, Н. Дж. При мікрофонах — Надя Нинка і Соня Слободян, членка нового молодечого відділу Союзу Українок, та Карл Педерсен, голова Етнічного Центру Ню Джерзі.

— У часі двогодинної програми на радіостації WCTC у Френклин Парк в Ню Джерзі 30-го листопада 1980 року взяли участь чотири українки — Соня Слободян, Надя Нинка, Наталка Павлів і Дора Рак — на запрошення модераторки вечора Блянки Ґонзалез.

Ця постійна програма під назвою „Потреби громади" відбувається у формі збірної розмови, сполученої з телефонічними запитами слухачів на вибрані теми. Темою цієї ж нічної гутірки — від 11-ої до 1-ої год. вночі — були в першій мірі справи Етнічного Центру Ню Джерзі, єдиної заінкорпорованої етнічної організації в стейті, котру підтримує відділ туризму і подорожів при департаменті праці і індустрії в Трентоні. Присутні по черзі інформували про структуру Центру, завдання та пляни на майбутнє.

Головою дирекції є Карл Передсен з Едісону, присутній на передачі; члени дирекції — Б. Ґонзалез, Н. Павлів, Д. Рак, секретар. Українські учасниці мали нагоду поінформувати слухачів про українську громаду стейту, її організації, завдання і працю.

Д. Рак

„СіБіЕс Нюз"...

(Продовження зі стор. 1)

і при тій нагоді розповіли, що ще недавно у 60-их роках ця частина Мангатену була майже повністю опанована так званими „гіппісами", які способом свого життя о поведінкою загрожували цілому кварталові.

„І чужого научайтесь, свого не цурайтесь...", — прозвучало Шевченкове слово в доброму англійському перекладі з екрану і цим „СіБіЕс Нюз" закінчив свою, для багатьох українців несподівано, прихильну передачу.

Тогож дня, о год. між 11 і 12-ою перед полуднем „Голос Америки" передав Різдвяну Службу Божу, що її відправляв Владика Василь Лостен, єпископ Стемфордської архиєпархії в співслуженні отці В. Ґавліча і Л. Лавринюка, ЧСВВ. Співав церковний хор св. Юра під диригентурою Івана Хоми. З цієї нагоди о. д-р В. Ґавліч виголосив зворушливе різдвяне слово і привітав слухачів в Україні від парохії, єпископа Василя і всіх отців Василіян. Він висловив надію на краще завтра для людства і українського народу зокрема.

Українська громада вшанувала Миколу Лебедя з його сімдесятліттям

Микола Лебедь з дружиною Дарією

Заходами Громадського комітету, в неділю, 14-го грудня минулого року, в Українському Народному Домі в Ню Йорку вшановано сімдесятиріччя вчорашнього бойовика, організатора націоналістичного юнацтва, подивугідного провідника українського ризистансу на рідних землях, творця УПА, що заповняв світлі сторінки українського народу, а сьогодні визначного політика і культурного діяча, який далі безустанно активно й успішно продовжує здійснювати ті самі ідеї, ту саму ціль для добра України, але в інших обставинах і зміцнених формах — Миколи Лебедя.

На цю імпрезу прибули його колишні й сучасні друзі і приятелі, друзі визвольно-революційної боротьби, вояки Української Повстанської Армії, його ближча й дальша родина, шкільні товариші, друзі з юнацьких років, близькі і знайомі та представники української громадськости. Всі вони прибули, щоб своєю участю привітати ювілята Миколу Лебедя з його сімдесятріччям, а зокрема при цьому підкреслити та висловити признання Ювілятові за його незрівняну велику працю і боротьбу за незалежність нашої батьківщини і добра українського народу.

Микола Лебедь належить до унікальних особистостей в українській визвольно-революційній боротьбі та в українському політичному й культурному житті. Він ціле своє життя посвятив великій ідеї, щоб український нарід став самостійним і ні від кого незалежним господарем на своїй прадідній землі. Колись історик буде відзначати, що на його плечах спочивала визвольно-революційна боротьба українського народу на рідних землях під час Другої світової війни. Власне тоді, коли большевицький окупант на західних українських землях виарештував і знищив актив Організації Українських Націоналістів, з другого боку — новий окупант — гітлерівська Німеччина виарештувала провід ОУН на чолі з Степаном Бандерою і Ярославом Стецьком.

Здавалося, що все знищено. Але в той час Микола Лебедь, який залишився на волі, розгорнув широку акцію, формуючи український резистанс, що ставив збройний спротив обидвом окупантам України. Так, історик ствердить, що біографія Миколи Лебедя — це світлий період в історії України

Святочно відкривши імпрезу, голова К-ту ред. Василь Качмар у коротких, яскравих мазках накреслив особистість Ювілята, назвав фрагменти зі спільного пережиття і співпраці з М. Лебедем, підкресливши, що без зрозуміння і підтримки дружини Ювілята Дарії ця віддана праця М. Лебедя була б дуже тяжчою.

Далі керівництво вечора було в руках інж. Романа Рогожі, який попросив о. митрата Володимира Андрушкова провести присвячену Ювілятові молитву. Тоді господар вечора підніс тост за здоров'я Ювілята, якому присутні відспівали многоліття. Р. Рогожа у короткому слові розповів кілька фрагментів про Ювілята, його шкільного товариша з гімназійних часів у Львові: Микола Лебедь, якого товариші кликали „Колько", у той час організував сітку націоналістичної молоді. Був він лаконічний і речевий, ініціятивний і послідовний. Промовець також нагадав атентат на Перацького та Варшавський процес, що мав великий вплив на формування ментальности тодішньої української молоді.

Д-р Мирослав Прокоп у глибоко продуманому слові подав сильветку Ювілята, почавши з біографічних дат. Підкреслив, що М. Лебедь належав до тієї генерації, що виростала і формувалася безпосередньо після українських визвольних змагань, які мали на неї домінуючий вплив, формували його національну свідомість, яка визначувала його дальший шлях. Це було в половині 20-их і 30-их років. Знову ж атентат на Перацького і Варшавський процес, на якому Лебедь, Бандера, Карпинець і Климишин були засуджені на кару смерти, — пізніше замінену на досмертне ув'язнення — визначили дальшу долю засуджених. До речі, Варшавський процес одержав інтернаціональний розголос і цим було спопуляризовано українську підпільну боротьбу. Прелеґент говорив також про дружину Ювілята Дарію, з дому Гнатківську, яка була замішана в цьому процесі і одержала засуд — 15 років. Війна Польщі з гітлерівською Німеччиною сприяла засудженим — вони вийшли на волю; потім Дарію Лебедь заарештувало ґестапо і вона просиділа у в'язниці чотири місяці. Згодом її заарештували вдруге, вона сиділа з 16-місячною донею Зоряною і своєю матір'ю в Равенсбрюку від 1943 року до осени 1944 року.

До біографічних даних слід додати, що батько Миколи Лебедя Михайло, після Другої світової війни був совєтами арештований і просидів 10 років у концтаборах на Воркуті. Після звільнення повернувся до рідного села Стрілич Нових, де помер у 1978 році. Мати померла ще в 1943 році. Молодший брат Василь загинув в УПА 1946 року. Сестра Ольга живе в ЗСА.

Другий важливий період у житті Ювілята — це роки 1941 — 1943; це був час, коли майже весь провід ОУН на чолі з С. Бандерою і Я. Стецьком був заарештований. Всі сиділи у гітлерівських концтаборах, а провід Організацією спочивав у руках Ювілята. В тому періоді Лебедь виявив себе провідником, організатором-політиком. Під його керівництвом формувався український резистанс проти гітлерівської Німеччини і постала УПА. Ґестапо за М. Лебедем розсилало гончі листи, але йому з найбільших небезпек удалося вийти цілим. Підпільна мережа була поширена на всі землі України.

Д-р М. Прокоп говорив далі, що у травні 1943 року прийшла зміна у керівництві революційно-визвольною боротьбою. На III Великому Зборі ОУН обрано головою Проводу Романа Шухевича, а М. Лебедеві доручено ведення референтури зовнішніх справ ОУН. На цьому відтинку він робив спроби ліквідувати побічні фронти з мадярами та поляками; з обома підписано було домовлення. Також установлено невтралітет з румунами. Постанови III Великого Збору ОУН були визначальними. На Зборі крім інших важливих постанов, визначено місце ОУН у суспільстві, як *одної* з політичних організацій народу, а не *єдиної*, навіть якщо дуже важливої. Таки вже тоді у серпні 1943 року, законодатний орган ОУН висловився проти монопольного становища ОУН у суспільстві, а вже поготів проти будь-якого намагання тієї чи іншої політичної групи опановувати все політичне життя народу. Несприйняття цієї правди деякими елементами українського націоналістичного світу на еміґрації, — говорив прелеґент, — довело до серйозних внутрішніх конфліктів у житті української громади.

Зі створенням Української Головної Визвольної Ради (УГВР) М. Лебедь одержав призначення генерального секретаря зовнішніх справ УГВР від голови Проводу Романа Шухевича. На цьому пості Лебедь розпочав свою працю спершу в Словаччині, згодом в Італії, Німеччині та вкінці в ЗСА. В дальшому треба згадати великий вклад праці у дослідно-видавничому об'єднанні „Пролог", головою якого він був довгий час, і у „Сучасності", українському товаристві закордонних студій.

Полковник Юрій Лопатинський розказав фрагменти з безпосередньої праці з Ювілятом на рідних землях, цим своєрідно доповнивши вже накреслену сильветку; він навів уривки розмов з мадярами, румунами і польською Армією Крайовою (АК).

Мистець-скульптор Михайло Черешньовський вітав Ювілята чуттєвою розповіддю.

Від пластового куреня „Лісові чорти" вітав і передав Ювілятові китицю гвоздиків Роман Рогожа, як і доручив подарунок від друзів з Чікаго.

Від станиці УПА в Ню Йорку привітав Ювілята Іван Дмитрик дотепним спогадом з часів УПА. Всі упівці — казав він — уявляли Лебедя сильно збудованою людиною: „Коли і ми прибули на Захід і я мав нагоду вперше побачити Миколу Лебедя, то був розчарований, — казав він —, бо Лебедь не був тим ‚суперменом', яким ми собі його уявляли. Але коли я почув його слова, думки, — тоді я відчув, що він духом великий і що він є нашим духовим батьком."

Надія Світлична вітала Ювілята щирим словом, радіючи, що тепер безпосередньо зустріла цю милу і шляхетну людину, про яку знала і читала ще в Україні.

Ред. Іван Кедрин-Рудницький у своєму привіті закликав Ювілята писати спогади з його бурхливого й цікавого життя.

Маестро Йосип Гірняк з теплотою і чутям сказав кілька слів привіту і майстерно прочитав твір Шевченка : „До Основ'яненка".

Д-р Володимир Душник розповів про те, який великий вплив мав тут, в Америці, Варшавський процес. Про це писала світова преса. Тут поширювалися світлини засуджених і це мобілізувало українську громаду.

На святі прочитано привіти від о. д-ра Івана Гриньоха, проф. д-ра Юрія Шевельова, поета Василя Барки, д-ра Юрія Старосольського, проф. Григорія Костюка, Мирослава Болюха і товаришів, поета Вадима Лесича, д-ра Юрія Герича, д-р Надії і інж. Антона Івахнюків. Також привітали листами й телеграмами о. Євген Гарабач, д-р Ярослав Падох, проф. Юрій Стефаник, д-р Богдан Кордюк, ред. Борис Левицький, Станиця УПА Рочестер, д-р Мирослав Малецький, Богдан Бігус, Люба і Євген Штендери, Володимир Дашко, Марія і Омелян Ортинські, Марія і д-р Михайло Логази, інж. Петро Гладкий.

Під час вечора ред. В. Качмар вручив китицю квітів дружині Ювілята Дарії, якій заспівано многоліття, а інж. Р. Рогожа вручив китицю квітів зворушеній Олександрі Куницькій, яка сиділа за президіяльним столом, як мати, що втратила двох синів в УПА. Їй також заспівали многоліття, за що вона подякувала зібраним. Голова В. Качмар і Євген Стахів передали Ювілятові Грамоту у виконанні мистця Богдана Титли, на якій підписалися всі учасники зустрічі; при цьому Є. Стахів сказав, що Микола Лебедь-Рубан керував українським протинімецьким підпіллям не тільки на західніх землях, але й на східніх і центральних землях України: в Криму, Донбасі, Харкові, Києві й інших містах; і в Бабиному Яру поховано багато наших підпільників, яких постріляли ґестапівці.

На закінчення говорив сам Ювілят. Він щиро дякував Громадському комітетові, що улаштував для нього таку милу несподіванку. Дякував о. митратові В. Андрушкову за його молитви, усім промовцям і всім, що його привітали з ювілеєм і прийшли на його свято.

Микола Лебедь наголосив і підкреслив, що в праці українського підпілля були прикмети моралі, жертвенности і сильна віра в перемогу. Це давало силу українцям стати на шлях безкомпромісової боротьби. Це не була боротьба за владу, ані за славу, бо всі вони не страхалися віддати своє життя для великої ідеї, для здобуття незалежности і волі українському народові, щоб він був сам господарем на своїй землі. „Я просив, — казав Ювілят, — щоб прийшла пані Куницька і сіла тут з нами, як Мати, що втратила двох синів. Щоб вона була символом тих Матерів, що в Україні, і таких є більше."

Сьогодні боротьба триває, хоч і відбувається у інших формах і в інших обставинах. На визвольній боротьбі і жертвах минулого сьогодні виростають нові борці за краще завтра українського народу.

Спільну зустріч з ювілятом Миколою Лебедем, яка проходила в родинній атмосфері, закінчено молитвою, яку провів о. митрат В. Андрушків.

Микола Галів.

„Я виступаю не за себе, а за Україну," — каже О. Сидоренко

Варшава, Польща. — Український тижневик „Наше Слово", який появляється в Польщі і є офіційним органом Українського Суспільно-Культурного Товариства (УСКТ), помістив у числі з 7-го грудня минулого року довший репортаж з українським спортовцем-плавцем Олександром Сидоренком, у якому він, розмовляючи з кореспондентом В. Василенком, відповідав на декілька поставлених йому питань, що торкалися його спортової кар'єри.

Відповідаючи на запитання, чи Олімпіяди стоять понад найважливішими міжнародними змаганнями і чи можна провести таку паралелю відносно всесоюзних змагань, тобто Спартакіяди, Олександер Сидоренко відповів: "Поєдинками, які стоять вище від всесоюзних змагань, є, на мою думку, Спартакіяда народів СССР. Справа тут не лише в тому, що Спартакіяда, як і Олімпіяда відбувається раз у чотири роки. На Спартакіяді я виступаю не за себе, і навіть не за свій спортивний клюб, а за Україну. І це покладає на мене велику відповідальність".

Олександер Сидоренко народився в 1960 році в Жданові, плавати почав у 1970 році. На перше визначне досягнення у плаванні довелось йому чекати сім років. Він думає, що у плаванні, як і в інших ділянках спорту, необхідний природний талант. Саме від нього залежить більш-менш 50 відсотків успіху. Других 50 це вже праця спортсмена і тренера.

У Москві під час фінальних змагань на Олімпіяді у плаванні на 400 метрів Сидоренко не залишив своїм суперникам жадних шансів на перемогу і став олімпійським чемпіоном.

ЯЛИНКА ОСЕРЕДКУ

Ірвінґтон, Н. Дж. — В неділю, 18-го січня ц.р., о год. 4-ій по полудні, тут в Українському Народному Домі при 140 Проспект авеню відбудеться традиційна Ялинка для старших і молоді, що її організує місцевий

СУМ-А В ІРВІНҐТОНІ

Осередок СУМ-А. У програмі: сценка юнацтва, різдвяні вірші, коляди і виступ бандуристів „Юні Орли" під керівництвом В. Васькова. Українські традиційні різдвяні страви, спільне колядування тощо. Гостям раді.

СОЮЗОВЦІ! ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ УЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА: ПРИДБАТИ 4,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 12 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ ШКОЛИ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ

Чи є що краще і більш зворушливе, як послухати дітей, які співають коляди! А ще українські діти Школи св. Юра. Таке прегарне враження пережили ми на Різдвяному концерті в неділю, 21-го грудня, у Ню Йорку.

Яка це чудова картина. Діти (разом коло 80) в дисциплінованім порядку виходять на передсцену, уставляються в чотири ряди, всі у вишиваних сорочках. Могутнє „Бог предвічний", звучить святочно і достойно. Заля, заповнена батьками і гістьми, зі зворушенням вислухала наш різдвяний гимн.

Вступне слово, привітавши батьків і численних гостей, виголосив парох церкви св. Юра о. д-р Володимир Гавліч, ЧСВВ. Він згадав, що ціллю школи є виховати дітей в релігійному і національному дусі, подякував батькам і вчителям за взірцеве виховання дітей та взивав, щоб батьки добре подумали, заки свою дитину пішлють деінде, а не до української Школи св. Юра.

У першій частині шкільний хор учнів від 3-ої до 8-ої кляс відспівав: „Бог Предвічний"; „Ангел пастирям мовив"; „Бог ся раждає"; дуже цікаву молитву „Отче наш", композиції Альберта Малотте, яку переклав на українську мову диригент хору Іван Хомин. Три деклямації виконали: Марійка Хамуляк, 6-та кляса; „Запаліть різдвяні свічі" К. Дмитрика Марійка Ґбур, 8-ма кляса, і Руслана Розцішевська, 5-та кляса, виконали „Свят-Вечір'; автор О. Ваплавів.

Під проводом Сестри Міріям, ЧСВВ, перша і друга кляси виконали: „Бог ся раждає", коляда; „Під ялинкою" Іванни Савицької — збірна деклямація; „Прилетіли серед ночі", коляда, і „У Вифлеємі", збірна деклямація також І. Савицької.

Колядники, учні 3-ої, 4-ої, 5-ої і 6-ої кляс, відспівали: „Що за радість для нас всіх настала" о. В. Стаха; „Радуйтеся всі люди", аранж. Івана Хомина, і щедрівку „Щедрий Вечір, всім вам щаслива година".

В другій частині хор заспівав: „Тиха ніч" Ф. Грубера, українською мовою; „На небі зірка ясна засяла"; „Ідуть саночки, дзвонять дзвіночки"; „На святий вечір, на Різдво" М. Гайворонського і „В'язанку щедрівок", опрацював Іван Хомин. „Свят-Вечір" Я. Білоуса, продеклямувала Ірка Сисак, 7-ма кляса, „Ось знов Різдво" Євгена Войтовича, деклямувала Люба Новаківська, 8-ма кляса; „І знов чарівна" Р. Завадовича, продеклямувала Наталка Маслій, 7-ма кляса.

Закінчено концерт дуже вдалим „Віншованням", слова і музика І. Хомина у виконанні всіх дітей.

Постановка і оформлення Івана Хомина, при фортепіяні — Ольга Хомин; заповідачі — Андрійко Оберишин і Соня Решітник, учні 7-ої кляси. Освітлення — М. Дністрян.

Треба підкреслити, що Школа св. Юра добре виконує свої обов'язки, навчаючи українських дітей щодня не лише української мови, але й історії, культури тощо. Школа також відзначає важливі релігійні і національні свята. Хор дуже добре звучить (що вимагає кропітної праці у дитячому хорі), завдяки вимагливому диригентові, колишньому солістові Львівської Філгармонії. Діти з-зарання вчаться хорової дисципліни. Завдяки директорові Сестрі Гавриїли, діти дуже здисципліновані, і її материнське око спочиває на влаштуванні всієї імпрези. Школа св. Юра має свою власну піяністку-акомпаньяторку Ольгу Хомин, дружину диригента, яка рівночасно працює з ним в хорі.

Відвідавши концерти Школи св. Юра, бачимо, як виринають молоді таланти.

Отож, де можна знайти кращу школу для українських дітей, як Школа св. Юра Тут наші діти навчаються по-українському молитися, шанувати свої свята церковні, культурні чи національні. Тому треба дивуватися батькам, що роблять кривду дитині, не посилаючи її до своєї школи, де дітей виховують по-батьківськи.

Ольга Соневицька

Д-р Мирон Залуцький

Лікар-дентист д-р Мирон Залуцький

З приємністю вітаємо в українській громаді члена її важливого професійного сектора молодого лікаря-дентиста д-ра Мирона Бориса Залуцького з Вашінгтону.

Формально - Мирон є уродженцем Чікаґо, де народився 8-го серпня 1954 року,але вже наитупного року переїхав він з батьками до Мериленду, і там, живучи в метропольтальній окрузі Вашінґтону, закінчив початкову, середню та вищу освіту, осягаючи в 1976 році ступінь бакалявра психології. У Вашінґтоні продовжував студії дентистики на Говардському університеті і закінчив їх успішно докторатом. Під час студій належав до Орал Кенсер Сосаєті та літом, під час ферій, відбув семінар в Словн Кетерінґ Меморіял Госпітал.

Д-р Мирон є сином активних у Вашінґтоні громадян, Міри і д-ра Теодора Залуцького, професора на університеті Говарда у Вашінґтоні, дійсного члена НТШ і довголітнього члена і скарбника Мерилендського Відділу УЛТПА. Старший брат д-ра Мирона д-р Ігор - також лікарем — дентистом.

Від наймолодших років Мирон належав до Пласту, брав участь у новацьких та юнацьких таборах; в останньому часі був членом Куреня УСП „Чорноморці". Є членом 15 Відділу УНСоюзу.

Покищо д-р Мирон Залуцький не матиме постійного осідку „на суші", бо саме вступив на службу до Морської Фльоти. Плянує спеціялізуватися в періодонтиці.

юст.

Ділимося сумною вісткою,
що в неділю, 11-го січня 1981 р., вранці, в Порт Вашінґтон, Н. Й., несподівано, відійшла у Вічність велика патріотка,
Назабутня і Незаступима Добродійка нашої Радіотелепередачі

бл. п.

АННА СЕМАН

вдова по бл. п. Іванові, народжена 6-го травня 1913 р. у Фолс Рівер, Мсс., залишаючи в глибокому смутку і жалю:

доню — ДЖЕНІС з чоловіком ЧАРЛЬСОМ ҐЕРЕТ
доню — ІВАНКУ з чоловіком ДЖЕФРІ ВІТКАМБ
сестру — СОНЮ з чоловіком АЛЕКСАНДРОМ БРУНО
внуків — ДЖЕФРІ, ТАРУ І ЧАРІС
Ближчу і дальшу Родину, багато Друзів і Знайомих та нашу Радіотелепередачу

ПОХОРОН у вівторок, 13-го січня 1981 р., о год. 11-ій ранку, з похоронного заведення Fairchild, 1570 Northern Blvd., Manaset, N.Y.

Хай ця вільна земля Вашінґтона буде Їй легкою.

Висловлюю глибоке співчуття опечаленій Родині і близьким Покійної.

РОМАН МАРИНОВИЧ,
керівних Години Українських Мелодій
Вашінґтон, Д. К.

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п.
Інж. ІВАНА ЖУКОВСЬКОГО
зложили пожертви
на СУСПІЛЬНУ СЛУЖБУ КОМБАТАНТА:

М. Ю. Гончаренко	$20.00
Мир. Роговський	5.00
Мик. Григорович	5.00
Семиродів	5.00
Войновський П.	5.00
Кузьмин	5.00
В. Засінявич	5.00
О. Венке	5.00
Гр. Венке	5.00
Р. Венке	10.00
О. Суховерський	10.00
М. Шпитко	20.00
о. І. Ткачук	10.00
І. Костюк	5.00
Б. Бабич	20.00
І. Коровицький	10.00
В. М. Барагура	10.00
Іван і Іка Юринський	10.00
Д-р І. Макаревич	25.00
В. З. І. Ґіль	10.00
Ірина Жуковська	10.00
Б. Баран	5.00
Моха Желелехівська	5.00
о. В. Базилевський	5.00
Р. О. Кобрин	10.00
І. М. Ковальський	5.00

Висловлюємо глибокі співчуття Дружині і Родині Покійного та рівночасно складаємо щиру подяку Жертводавцям.

Збірщик майор Іван Винник. Управа ОбВУА, Ню Йорк

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 28-го грудня 1980 р., з волі Божої,
відійшла від нас у Вічність, проживши 69 років,
наша Найдорожча МАМА І БАБУНЯ

бл. п.

СТЕФАНІЯ з дому БОРИС КРИШТАЛЬ

ПОХОРОН відбувся 31-го грудня 1980 р. з українського католицького собору св. Володимира й Ольги, на цвинтар св. о. Николая, Чікаґо, Ілл.

В глибокому смутку:
доньки: ЛІДІЯ, АДРІЯНА І ХРИСТИНА
з чоловіками і дітьми

У глибокому смутку повідомляє
Рідних, Знайомих і Приятелів,
що 5-го січня 1981 р., упокоїлась в Бозі,
наша Найдорожча
СЕСТРА, ШВАҐЕРКА І ТЕТА

бл. п.

ІВАННА КОСТИК

Горем прибита:
сестра — ГАЛИНА ПАВЛІЧКО
з мужем ІВАНОМ і дітьми
та ближча і дальша Родина
в Америці й Австралії

СТАНИЦЯ БРАТСТВА 1-ої УД УНА в КЛІВЛЕНДІ, Огайо
ділиться сумною вісткою з Друзями Дивізійниками та всім Громадянством, що 7-го січня 1981 року відійшов у Вічність

сл. п.

ОСТАП ЧУЧКЕВИЧ

сотник Української Дивізії, учасник боїв під Бродами, незабутній член і колишній голова Братства.

Опечаленій Родині, складаємо вислови глибокого співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Станиця Братства 1-ої УД УНА в Клівленді, Огайо

Дружня бесіда

(Продовження зі стор. 2)

ня, то кращого об'єкту, як члени УГГ у нинішній Україні немає. Не платним танцюристам совєтських потьомкинських ансамблів, і не яничарствуючим інтелектуалам типу Драча, Коротича, Патона та іже з ними, а членам УГГ — от кому належить наша любов, наша подяка і наше захоплення!

Вічна слава героям!

Венесуеля...

(Продовження зі стор. 2)

кого розвитку. Венесуеля заздрісно береже свою самостійність у відношенні до ЗСА, як висловився один з американських дипломатів: „Венесуеля хоче, щоб ми в усіх справах того обширу радилися з нею, але сама діє самостійно". Свідомість того факту проникає країни Середущої Америки й вони зі щораз більшим довір'ям дивляться у її бік.

Ель Сальвадор

Прикладом ролі Венесуелі може бути розвиток ситуації в Ель Сальвадорі. Москва вибрала Сальвадор за черговий терен свого наступу. Куба Кастра кидає туди свої засоби й своїх людей. Венесуеля щедрою рукою підтримує незалежний уряд республіки Сальвадор, а крім цього допомагає йому оборонною експертизою, порадою своїх військовиків і знавців утримування внутрішнього порядку в країні. В обличчі венесуельської допомоги не багато дасться вчинити Кастрові і його „революційним спецам". І власне тому важка боротьба сальвадорського народу починає виглядати не так безнадійно, як це було донедавна.

Венесуеля проявляє себе також в інших країнах. Завдяки її підтримці ліві санданісти покищо не змогли повністю опанувати Нікараґуа, куди вона подарувала 120 мільйонів долярів. І таким чином Венесуеля причиняється до зміцнення національних сил цього обширу та до всебічного піднесення його народів.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи світлу пам'ять померлих дорогих осіб, на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Н. Н. — 1,000 дол., „В ПАМ'ЯТЬ ГЕРОЇВ, ПОЛЯГЛИХ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ У ВІЙНАХ, ТЮРМАХ, КОНЦЕНТРАЦІЙНИХ ТАБОРАХ І СИБІРІ".

Марія Овчинник — 500 дол., в десяту річницю смерти мужа бл. п. **ПРОФ. МИХАЙЛА ОВЧИННИКА.**

Джеймс і Христина Б. Палмер, Бертранд і Юліяна Вірей — по 500 дол., в пам'ять бл. п. **ТЕОФІЛЯ БАЛАНДЮКА.**

Родина Михайловичів — 500 дол., замість квітів на могилу приятеля бл. п. **ІВАНА ПАТЕРИНА.**

Ярослав Цюк — 400 дол., Євгенія Кохан — 100 дол., в світлу пам'ять сестер бл. п. **ОЛЬГИ та МЕЛАНІЇ ЦЮК.**

Марія Стефанів — 200 дол., Осип Гулей, Степан Олійник — по 100 дол., в пам'ять бл. п. **Д-РА МИХАЙЛА СТЕФАНОВА.**

Марія Каплиста — 200 дол., в пам'ять мужа бл. п. **ПРОФЕСОРА - ІНЖЕНЕРА МАКАРА КАПЛИСТОГО.**

Микола і Ева Горон — 125 дол., в пам'ять сина бл. п. **РОМАНА ГОРОН.**

Михайло Гонор — 100 дол., в пам'ять брата бл. п. **ГРИГОРІЯ ГОНОР.**

Ольга, д-р Ярополк і Лідія Калини — 100 дол., в 15-ту річницю смерти мужа й батька сл. п. **Д-РА ВОЛОДИМИРА КАЛИНИ**, співосновника Фонду Катедр Українознавства.

Владислава Токарчик — 100 дол., замість квітів на могилу бл. п. **ГЕЛЕНИ БУЛА.**

Дмитро і Михайлина Мацьків — 100 дол., в третю річницю смерти сина бл. п. **МИХАЙЛА МАЦЬКІВ.**

Д-р Леонід і Оксана Мостовичі — 100 дол., в пам'ять бл. п. **ПРОФ. РОМАНА ПРИДАТКЕВИЧА**, музика й педагога.

Родина Ямрозик, дружина і діти — 100 дол., в пам'ять бл. п. **ІНЖ. ІВАНА ЯМРОЗИКА.**

Д-р Микола Скаб — 100 дол., замість квітів на могилу бл. п. **ІНЖ. БОРИСА СЕВЕРИНА КРИНИЦЬКОГО.**

Наталія Сарамаґа — 100 дол., в світлу пам'ять чоловіка бл. п. **ПРОФ. БОГДАНА САРАМАГИ.**

Володимир Шиприкевич — 100 дол., в пам'ять друга сл. п. **ДИПЛ. ІНЖ. ЄВГЕНА ПАСТЕРНАКА**, автора праць: „Короткий нарис Холмщини і Підляшшя" та „Україна під большевиками".

Микола Ненадкевич — 50 дол., в пам'ять бл. п. **Д-РА ЄВГЕНА ЦЕГЕЛЬСЬКОГО.**

Михайло Стельмащук — 50 дол., **В ПАМ'ЯТЬ ВУЙКА**, котрий згинув 1946 року в **УПА на Україні.**

Інж. Дмитро Кулинич — 50 дол., замість квітів на могилу своячки бл. п. **АННИ СТЕТКЕВИЧ З МЕДИЦЬКИХ.**

Інж. Мирон Сайкевич, д-р Ярослав Сайкевич — по 50 дол., замість квітів на могилу приятеля св. п. Інж. **БОРИСА СЕВЕРИНА КРИНИЦЬКОГО.**

Марія і Едвард Козаки, Ярослав і Ольга Дужі — по 25 дол., в пам'ять св. п. **Д-РА ВОЛОДИМИРА ПРОКОПОВИЧА.**

Анастазія Ікалович — 25 дол., в пам'ять мужа бл. п. **ПЕТРА ПАВЛА ІКАЛОВИЧА.**

Василь Каліцінський — 25 дол., замість квітів на могилу бл. п. **СТЕПАНА КРИЧУКА.**

Андрій і Катерина Бук — 25 дол., в пам'ять бл. п. **Д-РА ЮРІЯ МАЛЕЦЬКОГО.**

Марія і Омелян Омецінські, Ізабелла і Зенон Омецінські — по 25 дол., замість квітів на могилу тітки бл. п. **ГЕЛІ ЯРИМОВИЧ.**

Марія Гарапа, Надія Гарапа, д-р М. Малецький, Петро Ґула — по 25 дол., Степан Ґула, Дарія Турчиневич, Андрій Малецький — по 20 дол., Андрій Лупиняк, Анна Турчиневич, Лідія Малецька — по 10 дол., Стефан Петрик — 2 дол., замість квітів на могилу бл. п. **Д-РА ЮРІЯ МАЛЕЦЬКОГО.**

Ярослав і Галина Крупяк — 20 дол., в пам'ять бл. п. **МИХАЙЛА ШАВАЛЮКА.**

Леонід Романюк — 20 дол., замість квітів на могилу бл. п. **ІНЖ. САВИ ЗЕРКАЛЯ.**

Дякуючи жертводавцям за пожертви, линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив померлих вічним спокоєм і радістю.

Головна Екзекутива ФКУ

Щоб було...

(Продовження зі стор. 2)

важкі випробування, поки пізнала складну соціяльну і національну проблематику совєтської імперії і зуміла збагатити свою революційність політичною грамотністю. Так змінена і зміцнена революційна ОУН в краю, мавши за собою минулий досвід підпільної боротьби в Польщі, вироблену організованість і дисципліну кадрів, стала одним з головних промоторів і керівників страйків і заворушень в посталінській добі на терені СССР. В результаті крайова ОУН стала явищем всесоюзного значення, оціненим належно і описаним своїми і чужими в документах, спогадах, свідченнях і літературних творах.

Все більший розрив між революційною ОУН на рідних землях і на еміґрації можна було обсервувати в повоєнних роках, коли частина цього середовища втримувала далі живий зв'язок з Україною і виділилася вкінці в середовище ОУНз, з ЗП УГВР, В-вом „Пролог" і „Сучасністю", а решта цього середовища оформилася поступово назовні в системі Організацій Визвольного Фронту, зберігаючи давню програму, політичні концепції, фразеологію революційної боротьби і передусім перенесені з підпілля методи діяльности.

В такому виді революційна ОУН стала в країні анахронізмом, а в житті нашої громади чужородним елементом, який ніяк не вкладається в організоване життя, бож члени революційної ОУН, в якій би організації не були, діють у першу чергу згідно з директивами своєї партії, для добра тієї партії, і часто на шкоду організації, в якій вони перебувають і для якої вони навіть складали присягу. Такий випадок розглядає, наприклад, Степан Куропась в „Українському Житті" з 1 грудня 1980 р. в статті „Український Народний Союз і тринадцять до одинадцяти", доказуючи, що одинадцять членів Екзекутиви УНС як ставленики Визвольного Фронту діють проти інтересів УНС, виявляючи так нельояльність.

Проблеми тоталітаристичних тенденцій і реґресивности відламу революційної ОУН на еміґрації та шкідливости її орденських концепцій розглянув ґрунтовно в своїх писаннях пок. М. Сосновський, пробуючи вивести молодші кадри цього середовища в ТУСМ з сліпої вулиці. На жаль, його передчасна смерть поклала край цим корисним заходам. По відсуненні групи політично вироблених осіб, вирішний голос в організаціях Визвольного Фронту здобули пізні революціонери, які на рідних землях і не мали нічого спільного з визвольним рухом, щоб на еміґрації, завдяки своїм політичним і демагогічним здібностям, вибитися на провідні пости і, заграючи на патріотизмі жертвенних, здисциплінованих і довірливих кадр, повести їх на ... завоювання всього організованого життя діяспори, його організацій, установ, аж до централь.

У цьому поході до поширення своєї влади, впали в їх руки, між іншими, і два братські Союзи. Але на дорозі до повної контролі організованого життя в ЗСА станули Визвольному Фронтові два другі Союзи, більш чисельно, з різнородним членством і, головно, з чіткішою демократичних структурою. По невдачних спробах захопити їх у свої руки на Конвенціях (головно УНС) вирішено понизити їх в очах громади і відсунути від впливів.

Всі добре пам'ятають минулорічний виступ щойно прибулого з України й обожнюваного тоді всіми Валентина Мороза проти „маслосоюзів". Було своєрідним шоком для громади слухати цього виступу і інвектив проти присутнього там головного предсідника УНС. А коли пригадати що цей виступ відбувся на Сумівському Святі, що В. Мороз ходив там оточений щільно ґвардією Визвольного Фронту, стає ясно, хто використав цю непоінформовану і заломану переживаннями людину проти Союзів. Ставало ясно, що Визвольний Фронт пішов на тотальну війну проти братських Союзів як основних стовпів у будові організованого життя в Америці, щоб покоривши їх і відсунувши від впливів, мати вже повну контролю над усім.

А коли цей трюк не вдався і громада прийняла з обуренням напад на наші заслужені організації, а Союзи прийняли виклик розкриттям правди, тоді Визвольний Фронт порішив розправитися з братськими організаціями на XIII Конґресі, змобілізувавши для того свою делеґатську більшість.

(Продовження буде)

ЧЕМПІОНИ МАНҐЕТТЕНУ

Відбиванкова Дружина Академії св. Юра

Дирекція Академії св. Юра в Ню Йорку подає до відома, що дівоча відбиванкова дружина нашої школи знову здобула звання переможців Манґеттену. Як минулого, так і цього року вона виграла всі дев'ять змагань з іншими відбиванковими дружинами католицьких середніх шкіл у Манґеттені, і тому дістала трофей першенства й титул „Чемпіонів Манґеттену".

Членами дівочої відбиванкової дружини Академії св. Юра є: Г. Худик, С. Доляк, М. Дрогобицька, Л. Канятин, Дзв. Кобаса, Д. Лещук, Л. Микитин, Т. Поритко, І. Приймак, М. Соневицька, С. Войціцька та К. Зелик, а тренерами — Л. Керагей, О. Фурда й І. Лещук.

МАЙЖЕ ВСЯ ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА відкинула ультиматум Червоних бриґад, які пірвали суддю Джіованні Д'Урсо, „засудили" його на смерть, а тепер вимагають, щоб преса помістила їхні заклики й пропаґандивні матеріяли за звільнення Д'Урса. Червоні бриґади дали дуже короткий реченець для виконання їхніх бажань, після якого вони плянують „виконати присуд", тобто замордувати суддю Д'Урса. В матеріялах і зверненнях Червоних бриґад є заклики до поглиблення і поширення збройної боротьби, до нових актів терору та до нищення влади і її представників. Публічна опінія Італії всіх політичних напрямків обурена вимогами терористів і вимагає від всіх органів преси протиставитися терористам та засудити їх. А від державної влади суспільство Італії вимагає такого посилення боротьби проти Червоних бриґад, яке забезпечило б їхнє повне знищення.

Вступайте в члени УНС!

Ген. Гейґ...

(Закінчення зі стор. 1)

Европу і зміцнити культуру після найбільш нищівної війни. Наші ідеали мусять відповідати сучасній дійсности. Злучені Стейти Америки мусять здійснювати свою візію справедливости в недосконалому і постійно мінливому світі, повному небезпек, але також повному нагод."

В імені нового уряду, що прийде до влади після 20-го січня, найменований державний секретар заявив, що в тих складних роках, які перед нами, які він назвав „декадою кризи", ця країна мусить рішуче засудити політичний авантюризм іззовні, який виявляється в імперіялістичних зазіханнях деяких народів, і тероризм, „це ми мусимо відкинути" — заявив він.

Осягнути великі завдання, які намічає новий уряд ЗСА, можна тільки дорогою спільного фронту й „узгіднення з народами, що думають як ми. Діючи відокремлено, ці великі завдання будуть поза засягом нашої сили. Якщо будемо діяти разом, вони будуть завжди в засязі спроможностей вільних народів. Порозуміння з ними дасть змогу подолати фундаментальні завдання: стримати совєтську потугу, відбудувати упорядкований міжнародний господарський клімат, добитися господарського і політичного визрівання держав, які є в стані розбудови для добра їхніх народів."

В трьох точках спрецизував Гейґ вимоги до американської політики: поперше, вона мусить бути послідовна, далекозора й тривала та опиратися на прямуванні до здійснювання фундаментальних завдань. Подруге, прийняті Америкою завдання й зобов'язання мусять бути виконані. Особливо, коли йдеться про зобов'язання й пляни, намічені в порозумінні з інщими народами. Потретє, як у формулюванні, так і у виконуванні цілей американської політики мусять брати участь і відповідати за неї професійні діячі, а в першу чергу — кваліфіковані працівники Державного департаменту.

Принцип пов'язання подій на різних відтинках нашої планети, що їх формулювали попередні республіканські уряди, обов'язуватиме й надалі. Цей принцип є передумовою балянсу цілей і завдань на світовому театрі. Зі зростаючою міжзалежністю віддалених від себе світових обширів переводжені акції, чи протиакції мусять узгляднювати цілість. У складних умовах сучасности ЗСА мусять виступати спаяним фронтом, а для того треба постійного зв'язку й співпраці державної екзекутиви з Конґресом. І тому новий уряд матиме завжди на увазі консультацію, обмін ідеями, узгіднення з законодатними елементами американської системи.

Особливо виразно підкреслив Гейґ гієрархію вартостей у міжнародних відносинах: „Скріплювання людських свобід ніколи не може бути осягнене шляхом усування урядів, які не зовсім задоволяють наші стандарти демократії, й заміна їх іншими". Особливо інтересували сенаторів думки досвідченого генерала Гейґа про засоби оборони ЗСА та їхніх союзників та про можливість ужиття атомової зброї. Генерал висловився проти вживання атомової зброї, яка своєю нищівною силою надає зовсім новий характер міжнародним конфліктам. Але, щоб уникнути вжиття тієї зброї, треба мати до диспозиції відповідні сильні інші оборонні елементи. Оборонні елементи складаються з трьох різних складових частин: конвенційні сухопутні, морські і летунські сили; опісля тактична нуклеарна зброя для вжитку на безпосередньому фронтовому театрі; накінець, стратегічна, далекого засягу й найважчих наслідків нуклеарна потуга, яка є межовою й остаточною силою.

Генерал Гейґ підкреслив, що нова світова дійсність, побудована на новому укладі сил, вимагає реального підходу. Він сказав: „Трансформація совєтської мілітарної потуги з континентальної, на загал оборонної, сухопутньої армії, на глобальні — офензивну армію, морську флоту й летунство, — що повністю готові і здібні підтримати імперіялістичну закордонну політику, творять центральний феномен ери після Другої світової війни.". А на запит сенатора Говарда Бейкера в справі миру він відповів „Існують речі важливіші ніж мир, речі, за які ми, американці, мусимо бути готові боротися."

Переслухання генерала Гейґа Сенатською комісією триває далі. Загально припускають, що задовільні й переконливі відповіді генерала, його знання світової проблематики, холоднокровність, зрівноваження та свідомість величезної відповідальности цієї країни в розвитку подій у всьому світі, а в тому й керівника світової політики цієї країни, тобто її державного секретаря, уможливлять сенатові ЗСА акцептувати його ще перед 20-им січня, тобто перед перебранням влади новим Президентом.

УКРАЇНСЬКО-АВСТРІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ ПОБУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА УКРАЇНСЬКИМ СКИТАЛЬЦЯМ, ПОМЕРЛИМ У ТАБОРІ В ҐМІНДІ II, ҐМІНД, ДОЛІШНЯ АВСТРІЯ.

Відень, дня 2 жовтня 1977 р.

КАСОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ

конта в Кредітаншталь-Банкферайн „КАБФ" у Відні ч. 26-01375/01

на дар мистцеві, маестрові Г. Крукові в Мюнхені зі збірки, переведеної за час від 10 березня 1967 року до ліквідації цього конта у дні 28 жовтня 1974 року. Просимо оприлюднити в українській пресі для відома всіх Шановних Жертводавців та всіх українців в діяспорі.

Дата	Ч.П.	Предмет	Прихід в австрійських шілінґ.
10.3.67	1.	Мґр Теодор Данилів, Відень	100.—
28.3.	2.	Епіфенія Алиськевич, Відень	50.—
29.3.	3.	Д-р Власій Крихтюк, Відень	150.—
3.4.	4.	Д-р Сергій Наклович, 50.— 28.10.74 — 21.—	71.—
	5.	Мґр Теодор Данилів — зворот резерв. фонду 2 рази	510.62
	6.	Проф. Орест Салабан, Лінц, Гор. Австрія	50.—
	7.	Марія Бляувенштайн, Відень	30.—
	8.	Д. Ґутовський, Цюріх, Швайцарія	30.—
4.4.	9.	Допл. інж. В. Маєр-Міхальскі, Зальцбурґ, Австрія	50.—
5.4.	10.	Д-р Ілярій Харак, Відень	100.—
11.4.	11.	Олександер Вирста, Відень	20.—
12.4.	12.	Анна Ціґусєвіч, Відень	20.—
13.4.	13.	Захарисевич Йосиф, Ґрац, Стирія, Австрія	20.—
14.4.	14.	Дипл. інж. Юрій Курманович, Відень	30.—
17.4.	15.	Гільдеґард-Марія Янчук, Відень	10.—
21.4.	16.	Інж. Адольф Карґер, Відень	50.—
25.4.	17.	Дипл. інж. Корнило Стовбик, Кляґенфурт, Австрія	100.—
26.4.	18.	Проф. Вільгельм (Василь) Баран, Відень	50.—
28.4.67	19.	Ольга Сас-Залозецька, Відень	50.—
5.5.	20.	Д-р І. Филипчак, Пассейк, ЗСА. $ 5.—	128.68
16.5.	21.	Дипл. інж. Евген Мигайчук, Відень	100.—
18.5.	22.	Дарія Витанович-Гриневич, Чікаґо, ЗСА $ 5.—	128.—
	23.	Петро Кулиняк, Честер, ЗСА $ 5.—	128.—
23.5.	24.	Д-р Мирон Зарицький, Вруклин, ЗСА $ 10	257.20
6.6.	25.	Д-р Михайло Кириця, Відень	150.—
4.6.	26.	Богдан Федорович, Бад Зальцуфлен-Води 10 НМ.	64.76
2.11.	27.	Дипл. інж. Лука Гавриш, Відень	100.—
	28.	Стефа Жуковська, Ню Йорк, „Запороже" $ 15.—	386.36
30.1.68	31.	О. Микола Дереш, ЗСА $ 28.50	736.37
	32.	Закриття конта, приходи	51.63
		Переслано через банк до Мюнхену.	
		Разом	3,722.72

Дата	Ч.П.	Предмет	Розхід в австрійських шілінґ.
17.3.	29.	100 штук поштових складанок	7.—
	30.	Закриття конта, банкові оплати, пошта 1967-1974	215.72
	33.	Вибрано з банку для маестра Г. Крука „Дар Митцеві"	3,500.—
		Разом	3,722.72

Тому, що конто 26-01375/01 в КАБФ зліквідовано, не осталось сальдо 0. Всі прилоги до повнищого зіставлення провірено і все згідне з повнищим зіставленням. Після оголошення цього зіставлення в українській пресі, всі прилоги, як також весь архів комітету передано до переховання до Української Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі.

За Комітет:

Д-р Сергій Наклович вр. — Відень, Австрія
Д-р Іван Тесля вр. — Оттава, Канада
Мґр Теодор Данилів вр. — Редінґ, Англія

ЖІНОЧА ВІДБИВАНКОВА ДРУЖИНА „Ч. СІЧІ" ВЗЯЛА УЧАСТЬ В ТУРНІРІ ВОРРЕНУ

Дня 14-го грудня ц. р. жіноча відбиванкова дружина „Ч. Січі" взяла участь в черговому турнірі ЮСВБА, який відбувся в залях школи міста Воррен, Ню Джерзі.

Згідно з розкладом змагань, гри проходили в двох рівнорядних підгрупах по п'ять дружин, після яких — по дві дружини, що зайняли перше та друге місця, ввійшли до півфіналів і переможці до фіналів.

„Ч. Січ" в своїй групі перемогла Ню Гейвен 3:0 сетів; Ню Кеннон 3:0; зазнала поразки з Ріджвудом 0:3 і Савт Орандж 1:2, у висліді чого зайняла третє місце і цим самим не ввійшла до півфіналу.

Треба відмітити, що з огляду на іспити, які тепер проходять змагункистудентки, наша дружина приступила до змагань цього турніру в дуже ослабленому складі, в якому бракувало Ірки Дармохвал, Петрусі Гол, Дарії Твардовської, Христини Басняк і Марти Бояр. У складі дружин цим разом виступали: Петруся Котляр, Леся Котляр, Марійка Ганич, Соня Моравська, Катя Вайс, Люся Тицька і М. Ватун.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 18-го СІЧНЯ 1981 р.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд., о год. від 1-3 по пол. біля церкви Св. Марії на Washington St. Проситься всіх на збори і вирівняти свої вкладки. — Ів. Бурнас, секр.

ПАРМА, Огайо. Річні загальні і місячні збори Т-ва ім. Ів. Франка 334-ий Відд., о год. 12:30 по пол. в залі "Cardinal Savings", 5839 Ridge Rd. на Пармі. На порядку: звіти Управи, К. Комісії, уділення абсолюторії уступаючій Управи і вибір нової Управи і К. Комісії на 1981 р. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — М. Задерецький, предс., С. Бохонок, фін. секр., Б. Задорецький, рек. секр.

БРІДЖПОРТ, Конн. Річні збори Т-ва Українська Січ 59-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в залі української кат. церкви при 457 Noble Ave. Проситься всіх чл. прибути на збори. Після звітів і вибору нової Управи відбудеться прийняття. — Д. Стець, Т. Сливінський, В. Макійчик.

ЧЕСТЕР, Па. Річні збори Б-ва св. Духа 237 Відд., о год. 12-ій дня, в церковній залі, Третя і Ворд вул. На порядку: звіт з діяльности за минулий рік та вибір нової Управи. Проситься обов'язково взяти участь. — М. Крика, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при Hope Ave. просимо всіх членів взяти участь та вирівняти чл. вкладки. — В. Марущак, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 25-го СІЧНЯ 1981 р.

РЕДІНҐ, Па. Річні загальні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 48-Відд., о год. 2-ій по пол. в Укр. Горож. Клюбі, 542 S. 7-ма вул., Редінґ, Па. Запрошується все чл. до Участи. — Управа Відд.

МЕНВІЛ, Н. Дж. Річні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 349-ий Відд., о год. 3-ій по пол., в церковній залі св. Михаїла, Схід Третя вул. Є багато справ до полагодження, тому проситься чл. прибути. — П. Яцук, гол., В. Бойко, кас., М. Захарко, секр.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами Батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!